

FOAIA POPORULUI

Preful abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

Cuvinte de păstor.

După-cum amintim și la alt loc al numărului de azi, în Dumineca Tomii s'au deschis sinoadele eparchiale gr-or. dela Sibiu, Caransebeș și Arad.

Intreaga activitate a acestor sinoade e destinată pentru promovarea și apărarea intereselor bisericeii, școlii și poporului român de confesiunea gr-or., după-cum așa de frumos s'a rostit Esclența Sa Metropolitul Ioan Mețianu, zicând:

»O mare și frumoasă problemă de lucrare ne așteaptă și astă-dată, dlor deputați. Aceea de a face și a învăța după zisa sf. evanghelii: »*cel-ce va face și va învăța, mare se va chema întru împărăția cerurilor*«, problema de a promova tot mai mult posibilul bine vremelnic și fericirea cea veșnică a bisericeii celei vii a Domnului, a clerului și poporului nostru, de care suntem strinși legați prin sânge și credință.

Problema aceasta e cu atât mai importantă, căci în lupta pentru traiul național numai întărind-ne toate puterile în direcțiunea aceasta nu vom putea fi cutropiți de popoarele conlocuitoare, cari atât de mult lucră pentru biserică și școala lor, fundamentul, pe care se ridică fericirea vremelnică și cea veșnică a noastră.

»De aceea nu ne este iertat nici a întârzia cu lucrările noastre de cultură pentru ai noștri, nici a ne mulțumi numai cu lucrările și rezultatele de până acum, ci trebuie să dezvoltăm tot mai multă și mai intensivă activitate în toate

lucrările noastre, pentru a produce și rezultate tot mai mănoase. Așa d. e. să ne străduim a sporii și a da tot mai mare dezvoltare institutelor noastre de învățământ, a pregăti tot mai bine pe viitorii noștri preoți și învățători, mai deaproape chemați a răspândi lumina și cultura în popor, făcând un însemnat pas înainte, crescându-ne preoți și învățători cu pregătiri deopotrivă cu ale preoților și învățătorilor celorlalte biserici din patrie; crescându-ne bărbați devotați bisericeii, patriei, națiunii și chemării lor, bărbați, cari să știe și să și voiască a conlucra cu aceeași dragoste și cu același zel la luminarea clerului și poporului nostru, și mai ales la buna creștere a generațiilor tinere, cu care dragoste și zel fac aceasta și preoții, profesorii și învățătorii celorlalte biserici din patrie, având pururea în vedere viitorul, în toate lucrările noastre.

Ca să fie biserică națională sigură, oă roade bune va aduce munca pusă în slujba ei, »datori suntem a stăruii, ca aici în centru, la consistor, ca și la toate institutele noastre superioare de învățământ, apoi la protopresbiterate, la parochii și la școli să se aplice numai bărbați cu pregătirile pretinse de spiritul timpului și, pe lângă acelea și cu vocațiunea recerută. Bărbați, dela cari nu numai să așteptăm, dar' să și pretindem să recompenseze în deplină măsură sacrificiile ce le aduce poporul pentru biserică și prin aceasta și pentru dinșii.

»Dacă până acum n'am făcut asemenea pretensiuni față de toți cei angajați în serviciul bisericeii și al învățământului, aceasta a provenit mai mult

din lipsa de dotațiuni mai corăspunzătoare. După-ce însă acum și aceea scădere s'a delăturat, așadar' pe viitor cu drept cuvânt putem și trebuie să pretindem, ca toți cei angajați la serviciul apostoliceii să lucre din toate puterile, ca cele două așezăminte sfinte, *biserică noastră națională și școala noastră confesională* să devină adevărate izvoare de lumină și cultură religioasă, din cari clerul și poporul nostru să se adape și să se intrarmeze cu armele minții și ale cunoștinții celei adevărate, pentru-ca așa nu numai să poată suporta cu bun succes lupta de existență, dar' și pentru-ca să se poată apropia tot mai mult de scopul destinat omului, de prea bunul Dumnezeu: posibilul bine vremelnic și fericirea veșnică.

Pe lângă dorul de lumină și spiritul de jertfă al poporului nostru, avem spriginul cel mai puternic la lupta pentru susținerea celor două așezăminte sfinte în autonomia bisericeii gr-or., de care după-cum se rosteste Ilustritatea Sa episcopul Nicolae Popea: »Ne vom folosi astfel, domnilor, dacă vom da dovezi faptice: că suntem destoinici și vrednici de un constituționalism admirabil, cum este al nostru; că prin urmare ne nisuim cu statornicie, ca lucrările noastre să fie rodnice, să producă rezultate salutare pentru biserică, pentru prosperarea și înflorirea așezămintelor noastre diecesane în toate direcțiunile.

»Grea e și această problemă, domnilor deputați, de rezolvit! Greu e, cum se zice, a ajunge la ceva, a câștiga ceva, vre-un bine; dar' tot așa de greu e și a ști păstra și susține și folosi în mod sa-

FOITA.

Imnul studenților.

Cântăm libertatea și numele sfânt
Al țării străvechi și-al acestui pământ!
Iubirii de neam ce de-apururi ne-a fost
O pavăză 'n lupte, și 'n pace-adăpost,
Cântămu-'i supremul ei cântec.

Cu vesele cânturi de tinere firi,
Cuprinși de-amintirea străbunei măriri,
Spre soare ni-e gândul și mergem spre el
Lumina ni-e țință, și binele țel —
Trăească-ne țeara și neamul!

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl de sus
Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au spus:
Unire 'ntre frați și pe Domn să-l iubim
Și altarul de jertfă al națiunii să fim
Și sufletul neamului nostru.

Ear' dacă protivnicii numelui tău
Cu oști ar veni ca să-ți facă vr'un rău,
Ridică-te mândră și nu te 'ngrija,
Căci inima noastră e inima ta,
Și 'nrede-te 'n fiii tăi, Mamă.

Ear' dac'ar perii de pe 'ntregul pământ
Iubirea de neam și-al credinții avânt:
Asilul lor veșnic găsindu-'l în noi,
Le-am crește, ca ear' să le dăm înapoi
Mai tari și mai trainice lumii!

George Coșbuc.

Poesii populare.

Din Sebeș.

Cnlese de Ioan Limbean, june.

Nici aceasta nu-'i dreptate,
Cei frumoși să cătănească,
Cei hizi să se veselească.
Cei frumoși să duc în lume,
Cei hizi pun la fete nume,
Cei frumoși pe car de foc,
Cei hizi cu fete la joc,

Cei frumoși să duc în țeară,
Cei hizi la fete deseară.
Dacă'n tabăr-am pornit
Toții hizi s'au vorovit:
Haidați noi să ne 'nsurăm
Până fete căpătăm,
Și frumoase și găzdate,
Să ne-alegem cum ne place,
Că cătanele or veni
Și fetele s'or scumpi.

Când a fost să am drăguță
M'a făcut o cătănuță
Și 'mi-a dat în cap cibică
De mândra nu știu nimică,
În loc de suman cernit
Chepeneag mândru bumbit,
În loc de cioareci românești
Nădragi urți ungurești,
În loc de straiță cu pită
Pușca mândră oțelită,
În loc de curea cu bumbi
Pătrântașul plin de plumbi.

tisfăcător binele câștigat. Aceasta se poate aplica și la noi. Greu ne-a fost, adecă înaintașilor noștri, până-ce prin lupte și greutăți mari au putut elibera biserica din cătușile solăviei, procurându-i autonomia și independența legală; dar' greu ne este și nouă, mai ales în împrejurările critice de astăzi, a susține toate aceste așezăminte și drepturi câștigate în întregitatea lor, și a ne folosi de ele, în mod drept și cuviincios pentru promovarea și consolidarea afacerilor noastre eparchiale bisericesti, școlare și economice.

»Dar' greutățile acestea, fie cât de multe și de mari, fie din lăuntru ori din afară, să nu ne supere, domnilor deputați... că nici un lucru bun, nu se poate face fără greutate...»

»Una se cere dela noi toți: ca desbrăcându-ne de interesele particulare, personale, de patimi peste tot, să lucrăm solidari în bună înțelegere frățească, având în vedere binele obștesc, binele bisericeii, și Dumnezeuul părinților noștri ne va ajuta să eșim învingători din toate luptele și necazurile, câte le vom întimpina în calea noastră spre scopul cel sfânt: de a forma din biserica noastră o fortăreață tare și neespugnabilă, cum o a intenționat însuși Marele Andrei, plămuitorul constituționalismului nostru bisericesc.

Despre Monarchul nostru. Marele ziar din Rusia, »*Journal de St.-Petersbourg*«, semnalând jertfa Monarchului pentru crearea unui muzeu național în Praga, zice între altele următoarele:

»*Sub domnia lui Francisc Iosif inițiativa guvernării a fost îndreptată întotdeauna spre susținerea bunei înțelegeri între naționalități. Cu inițiativa Sa Monarchul a pășit întotdeauna atunci, când a fost mai mare lipsă și a dat dovezi neconținut despre o pricepere nobilă a intereselor publice.*»

Solidaritatea Slavilor. Hotărîrea congresului ziaristilor slavi, ținut de curând în Ragusa, în sensul căreia la viitorul congres, ce se va ține în Laibach, vor fi invitați și jurnaliștii din Bosnia și Herțegovina, a produs resens în sinul tinerimii universitare din aceste provincii. Anume ei vîd în aceasta un amestec neocompetent în afacerile interne ale Bosniei și Herțegovinei, ai cărei locuitori aproape toți sînt ortodoci, și deci nu vor solidaritate cu ceilalți slavi catolici.

Ajutorul de stat și preoșimea gr.-catolică. Unde fîntește guvernul maghiar cu împărțirea de ajutoare de stat între preoșii gr.-cat., se poate ușor constata prin exemple reale, deși dela început deja noi am fost în clar cu scopul acestor bani ai lui Iuda. Anume, ordinariatul din Blaj a fost înaintat guvernului o listă a preoșilor, cari sînt avisați la ajutor de stat, espunînd totodată și proporția de ajutorare. Și ce se vezi? Guvernul a trimis, ce-i drept, suma asignată de 94.195 cor. (din care sumă însă 36 mii cor. sînt

»subsidiu împărețesc«), dar' a șters de pe listă 142 preoști, sub diferite preteste, fără nici o basă. Ear' ajutoarele asignate celor 683 preoști variază între 1200 și 60 cor., așa, că s'a desconsiderat cu totul părerea ordinariatului și numai motive politice au fost luate în considerare de guvern la împărțirea ajutoarelor.

Prin procedura guvernului, nu numai că se desconsideră drepturile ordinariatului din Blaj, dar' se demoralizează și preoșimea, căutînd să-și câștige »protecția« fisolgăbiraelor prin servilism și prin spriginirea unor tendențe contrare intereselor noastre naționale. Acest sistem inaugurat de guvernul maghiar e merit să s'gudue din temelii biserica gr.-catolică română. Contra acestui destruos sistem trebuie, ca factorii competenți să se opună cu toată gravitatea autorității lor, dacă nu voesc, ca fala de două veacuri a bisericeii unite să fie nimicită pentru totdeauna.

Băncile ungurești. Din incidentul marelui defraudări ce s'a descoperit la cassa de păstrare din Vesprim, ziarul »Házak« face următoarele constatări prețioase, pe cari e bine să ni-le însemnăm și noi: »Institutele noastre de credit abuzează urît cu manipularea banilor poporului și e o adevărată batjocură destrăbălarea și risipa ce domnește în sinul lor... Judecătoria, legislațiunea, societatea sînt deopotrivă vinovate, căci îngăduie ca spiritul de păstrare la popor să se tîmpească din cauza defraudărilor și a manipulațiunii negrijnice. Sînt păcătoase, căci dau nutre-ment credinței, că în țeara aceasta sînt făptuitori de rele și criminaliști privilegiati, cari ani de-arîndul pot înșela, pot fura, ear' dacă mișelile lor es la lumină, atunci cel mult sînt siliți să-și transpună terenul activității lor în America. Acolo apoi se poate întîlni pungașul cu cel pungășit și acesta poate căpeta dela cel dintăiu și pomană chiar din bănușii defraudați dela el.

Fostul ministru Weckerle nu de mult a declarat, că din căderea unei bănci de păstrare nu se poate face cauză pentru regularea legilor, ci relele se pot vindeca prin desvoltarea libertății și a simțului moral al specialiștilor.

Pe cei păgubiți la Vesprim receptul acesta însă îi întărește tocmai în convingerea, că în Ungaria chiar acela nu ajunge la dreptate și tocmai interesele acelora sînt neglijate, cari sînt mai mult avisați la spriginul ei.

Ruina Ungariei o vor produce-o axiomele weckerliste și puterea necondiționată a banului.

Reforma dării directe este pe cale de a se realiza. Se afirmă, că ministrul de finanțe adună materialul trebuincios planului de reformă. Totodată se anunță, că ministrul de finanțe se ocupă și cu chestiunea revisuirii dării catastrale. Ministrul a încunostințat autoritățile administrative despre toate acestea și a dispus să adune date esacte despre aceea, cari sînt cauzele disproporției de azi a dării și ce fel de mijloace ar pute influența venitul curat catastral.

Protectorul Schulverein-ului. Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand a primit din inițiativă privată protectoratul Schulverein-ului catolic. Presidiului reuniunii, care 'i-a adus mulțumite, moștenitorul 'i-a zis, că 'și-a ținut de datorință a primii protectoratul și va spriginî din toate puterile acțiunea religioasă și patriotică a reuniunii; aceasta trebuie să se facă în un timp, când »devisa »Los von Rom« se răspîndește într'una și deodată cu aceasta cuprinde teren și nisuița, care are devisa: »Los von Österreich«.

Declarațiile aceste au produs mare senzație în cercurile politice din Viena Ele au fost deja aduse în discuție în parlament de către partidul pangerman.

Monarchia noastră și China.

Deși interesele monarchiei noastre în estremul Orient nu sînt atât de mari, încât participarea ei la expediția chineză să fi fost neapărat de lipsă, totuși pentru-ca în eventualele complicări diplomatice să-și aibă și diplomația noastră cuvîntul, monarchia noastră încă a luat parte activă la pacificarea Chinei. Pe lista despăgubirilor deci și Austro-Ungaria figurează cu zece milioane de mărci. Celelalte state toate au pretensiuni mai mari. Așa Belgia, deși n'a luat parte nici la asaltul fortăreței Taku, nici la eliberarea Pekingului, pretinde 120 milioane de mărci recompensă.

Suma cea mai mare o pretinde Rusia: 340 milioane, apoi vine Germania cu 240 milioane de mărci Cum va plăti China enormele despăgubiri, e greu de prevăzut.

Dela sinoade.

Duminecă s'au început sinoadele sau adunările bisericeii gr.-orientale (ne-unite) române la Sibiu, Arad și Caransebeș. Ele au fost deschise de către arhieriei cu frumoase vorbiri, din cari dăm părțile mai însemnate în fruntea foii. S'au început apoi lucrările în toate trei sinoadele.

În sinodul archidieceșan din Sibiu s'au luat în seamă rapoartele sau dările de seamă ale consistorului despre starea bisericească și școlară a archidieceșei și despre starea averii. Din aceste rapoarte dăm azi un extras din raportul despre starea bisericilor și școlilor noastre.

S'au mai luat la cunoștință raportul despre dotația protopopilor și despre noua împărțire a protopopiatelor, hotărîtă anul trecut. Astfel până acum s'a împărțit protopopiatul Geoagiului, ear' în noul protopopiat al Hunedoarei se va alege în curînd protopop. Asemenea se vor întregi protopopiatele vacante a Turzii, Agnizei, Alba-Iuliei, Cetății-de-peatră etc.

S'au primit apoi regulamentul pentru lucrările din lăuntru la consistor, care regulează cu deosebire lucrările epitropești sau de administrare ale averilor și regulamentul despre chivernisirea averilor bisericești în parochii și protopopiate, cum adecă să se poarte mai ușor și mai bine socotelile.

Când scriem aceste sinodul archidieceșan continuă cu lucrările, dintre cari de mare însemnătate este afacerea

schimbării statutelor fondului de pensii al preoșimii și zidirea bisericii catodrale în Sibiu.

Asemenea s'a luat în seamă starea bisericilor și școalelor din dieceze în sinoadele din Arad și Caransebeș. Ședințele sinoadelor și aici continuă.

Din România.

Aniversarea nașterii Regelui Carol.

În 20 Aprilie n. a. c. s'au împlinit 62 de ani, de când Regele Carol al României, ca al doilea fiu al principelui Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen a văzut pentru prima-oară lumina zilei, și 35 de ani dela chemarea sa la tronul principatelor române, pe care s'a suțit la 10/22 Maiu 1866. Din incidentul acestei zile aniversare ziarul »R. Lloyd« scrie următoarele: »Astăzi România este elementul de ordine și de pace în Peninsula-Balcanică. Nu numai în toată străinătatea se bucură Regele Carol de încredere necondiționată și de iubirea și stima tuturor statelor, ci și Românii îi aduc mulțumită pentru activitatea sa mănoasă și privesc cu iubire și cu venerațiune către tronul, a cărui podoabă este Regele Carol I.«

Din rapoartele consistorului

archidieceșan gr.-o. din Sibiu.

Date statistice pe anul 1900.

I. Biserica.

Clerul se compune din 959 persoane.

Numărul sufletelor din archidieceșă e de 746.789, dintre cari știu cetii și sorie 134.041 bărbați și 87.472 femei, total 221.513.

În decursul anului s'au încheiat 5509 căsătorii. Conviețuiri ilegale sunt în număr de 4581.

Nașteri au fost 24.688 legitime și 2214 ilegite, cu totul 26.902.

Casuri de moarte au fost 20.399.

Treceri religioase au fost 1653, dintre cari 1452 dela alte biserici la cea gr.-or.

Parochii vacante au fost 116, biserici s'au sfințit 17.

II. Școalele populare.

Numărul elevilor obligați a frecventa școala a fost dela 6—12 ani 72.898 și dela 12—15 ani 31.075, total 103.973. Din acestia au frecventat școala de toate zilele în sem. I. 50.264 (67%), în al II. 47.125 (65%), ear' cea de repetiție în sem. I. 15.939 (51%), în al II. 14.582 (46%).

Sub 50% a fost cercetarea școalei de toate zilele în sem. I. în protopresbiteratele Bistrița, Cetatea-de-peatră (39%), Lupșa, Solnoc și Zarand, la cari s'au mai adaos în sem. II. Alba Iulia și Turda. Mai bună a fost frecventarea (peste 80%) în protopresbiteratele Agnita (94%), Avrig, Brașov, Mediaș (92%) și Săliște (93%).

În școalele de repetiție au avut în sem. I. o frecvență de peste 50% numai protopresbiteratele Agnita (79%), Avrig (77%), Bran, Brașov, Cluj (73%), Cohalm, Făgăreș, Gioagiu, Ilia, Mediaș (87%), Murăș-Oșorheiu, Orăștie, Reghin (70%), Sebeș, Săliște (75%), Sibiu, Sighișoara și Unguraș. Sub 30% a fost cercetarea în protopresbiteratele Bistrița, Câmpeni, Cetatea-de-peatră (10%), Deva, Dobra, Lupșa și Turda.

La școalele elementare de altă confesiune, resp. comunale, de stat și private au cercetat școala 8323 elevi, din-

tre cari 418 la școalele românești gr.-cat., 5351 la școalele de stat, 1187 la școalele comunale, 1058 la cele private și restul la școalele altor confesiuni.

Edificii proprii de școală au 789 comune bisericesti, între cari necorespunzătoare 193.

Grădini de pomărit sunt pe lângă 510 școale, sunt însă dintre acestea 88 necultivate.

Averea școalelor se compune din nemisătoare în valoare de 2.345.741 cor. 48 bani și mișcătoare 565.218 coroane 92 bani, dând un venit anual de 346.523 cor. 78 bani.

O avere de peste 10.000 coroane au școalele din protopresbiteratul Avrig, Bistrița (197.422), Bran, Brașov (235.534), Câmpeni, Orăștie, Sebeș, Săliște (301.567) și Sibiu (239.948). Sub 10.000 cor. Hațeg și Solnoc.

Salarele învățătoresți în anul școl. 1899/900 dau suma de 537.797 cor. 66 bani, provenind.

1. Din mijloace bisericesti	122.512 cor.	90 b.
2. Dela comuna politica	72.840	88
3. Contribuție: dela popor	275.970	23
4. Din victuale	12.222	60
5. Din cantorat	8.134	—
6. Ajutor dela archidieceșă	8.110	—
7. Cvincvenalii dela comuna bisericneasă	17.270	—
dela stat	3.000	—
8. Remunerațiuni ca director	2.030	—
9. Ajutor dela stat	15.797	06
	537.797 cor.	66 b.

La suma de peste 1/2 milion a salarelor învățătoresți din archidieceșă gr.-or. contribuie deci și statul cu 18.707 cor. 06 bani.

Numărul școalelor. Din 1119 comune bisericesti au susținut școale proprii 740; 124 comune bisericesti au fost afiliate tot la școala gr.-or., ear' restul de 255 comune bisericesti se împart în modul următor:

La greco-cat.	59
» rom.-cat.	8
» ev.-lut.	11
» ev.-reform.	26
» unitari	6
» școala de stat	75
» școala comunala	70
	255

Învățătorii. Numărul total al învățătorilor este de 906, dintre cari definitivi 421, provizori 325 și tolerați 160.

La examenul de calificare pentru învățători s'au prezentat 44 de candidați, reușind 38.

Conferențele învățătoresți s'au ținut în anul 1900 la 21, 22 și 23 Octomvrie în 11 cercuri, încheindu-se cu un rezultat mulțumitor.

Visitarea școalelor s'a îndeplinit parte prin protopresbiteri ca inspectori districtuali, parte prin comisari speciali instituiți de consistorul archidieceșan. Din rapoartele intrate dela comisari speciali s'a constatat mai în detalii defectele dela școale, luându-se și măsurile de sanare în toate cazurile concrete.

Stipendii.

Suma distribuită anual ca stipendii prin consistorul archidieceșan se urcă la cifra de 12.560 cor., dintre cari 4000 dela stat.

SCRISORI.

Producțiunea și petrecerea meseriașilor români din Sibiu.

Dumineca Tomii, zi de mare sărbătoare pentru Românii din Sibiu, ziua deschiderii sinodului archidieceșan, a fost și de astă dată ilustrată printr-o frumoasă manifestație culturală - socială a

harnicilor meseriași români din Sibiu, conduși de neobositul lor călăuz, dl referent consistorial Victor Tordășianu.

Ținem să marcăm din nou adevărul, că burghezimea noastră sibiiană este aceea, care nu lasă să adoarmă viața socială românească în acest oraș, o viață sănătoasă, curată, care însuflă putere răscolitoare în mijlocul torpeli și încredere mângâitoare în chaosul des-nădăjduitelor situații, de care inteligența nu mai încetează a tot lamenta ziua și noaptea.

Aseară earăși s'a umplut de lume românească din Sibiu și din depărtare sala cea frumoasă dela »Gesellschaftshaus«. Cine are voce și simte trebuința de a-și desfăta privirea în frumoasele sibiience și în frumosul lor costum național, auzul cu cântece și teatru românesc, ear' inima să-și înalțe vâzându-se la olaltă cu atâția frați și surori — cine dintre noi are astfel de pretențiuni și ambiții, aceluia să-i pară rău, căci rău s'a păcălit, atunci când — cine știe de ce și cum — n'a putut sau n'a voit să se prezente la concertul împreunat cu teatru și joc aranjat de reuniunea sodalilor nostri.

Domnul Candid Popa, pe care mai deunăzi l'am apreat ca conferențiar în materii pedagogice, a dovedit din nou, că știe stăpâni și conduce cu multă măiestrie un cor mixt de peste 40 persoane, recrutate din sodali și din fiicele măiestrilor nostri. Toate cele 5 puncte au fost vrednice de aplausele, cu care le-a primit publicul, dar' »Zorirea«, de Attenhofer și »M'aș mărita«, de Tim. Popovici au trebuit să fie prima de două ori, a doua de trei-ori repetate, atât de vehementă a fost obstrucția de aplause și aclamări pusă la cale de numerosul public. Și ceea ce regretăm, este, de ce publicul n'a insistat mai energic și pentru repetiția »Scumpei dragă copilă«, a lui G. Dima. Așa e publicul, ce simte melodioasele accente ale cântecului popular. Domnul T. Popovici, autorul lui »M'aș mărita«, încă a fost aclamat de public pentru armonioasa compoziție, prin care a prins în forme nefalsificate cântecul poporului atât de expresiv.

Veni rîndul la teatru. S'a jucat »Drumul de fer«, vechea comedie cu cântece într'un act de V. Alexandri, o scenă din viața românească din România înainte cu 30—40 de ani. Cine vrea să o cunoască, deschidă volumul plin de colb al teatrelor lui Alexandri.

Diletanții nostri au reprezentat o desuț de natural. Și publicul s'a amuzat de jocul și de cântecele ce te săgețau la inimă ale d-șoarei Elena Grindean (în rolul Ioanei), ale d-șoarei Elena Baciu (mama Bălașa), Eugenia Călborean (Adela) și Maria Costea (vêduva Caliopei). Rolul principal l'a avut și l'a predat cu cel mai strălucit succes dl Nicolae Bratu, tipograf (coconul Matachi Nalbă). Atâta rîs, atâta voce bună rar s'a mai văzut, ca în urma măiestrului joc al dlui Bratu. Apoi dl D. Zickel l'a făcut pe arêndașul Kir Manole, de par'că jurai că-i el în persoană. Domnii Nicolae Stoica (Radu), Ioan Pamfilie (Manolachi) și Pavel Jurca (țiganul Sava) au completat cu rolurile lor secundare în mod laudabil potriveala și armonia teatrului întreg.

Aplausele, ce nu mai voiau să înceteze, cu cari publicul a subliniat sferșitul producțiunii, sunt dovada cea mai neîndoielnică despre splendida ei reușită, ear' aclamațiunile la adresa dlui Tordășianu și a comitetului reuniunii sodalilor sunt răsplata binemeritată pentru neobosită lor activitate, prin care au procurat publicului o seară de plăcere și recreațiune sănătoasă.

Eată și numele acelor inteligenți, cari au învrednicit cu prezența lor ceață producțiune a măiestrilor români:

Căpitanul C. Stezar, I. Papiu, protop., Dr. V. Bologa, Dr. Beu, Silv. Moldovan, Moise Lazar, Stroia, protonotar, Ștefla vicenot., I. Vătășan, I. Broju, capelan mil., T. Popovici, P. Dan, V. Meșter, Preda, directorul tipogr. archid., Const. Pop, P. Tincu, Dr. Vladone, Balint, Dr. A. Frâncu, Dragomir («Albina»), Șut, Simtion, Simu, căp. Călbază, căpit. Băcilă, Budiu, V. Cioban, apoi doamnele S. Frigător, Dimian, Zicha, Balint, Muntean, d-ra Colbasi, d-ra Man, etc., din Sibiu.

V. Onițiu (Brașov), Dr. Radu, Dr. Opreșă, protopopul Dimian (Brad), protopopii Droc (Mercurea), Șagău (Reghin), Furdui (Câmpeni), Păcurar (Ilia), Herman (Dej), Mandea, șeful băncii «Transilvania» (Cluj), Dr. Șliam, (Dej), Henteș, pretor (Sebeș), Șerban, proprietar, Borzea, not. (Viștea-inf.) etc.

La 11 ore seara terminându-se producțiunea se încep jocul cu o horă mare și frumoasă. Și ce mai jos și ce mai farmec neîntrerupt până în zorile zilei.

Petrecerea a fost curat românească și Romanele au raportat o mare biruință asupra Cuadrilelor. În micile pause presidentul reuniunii domnul Tordășianu a încasat contribuiți mici benevole dela cei prezenți pentru fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu.

S'au adunat cu bănuțul 18 coroane 95 bani. Această sumă adăogată la încasările făcute pentru fondul halei de vânzare, în beneficiul căreia s'a aranjat petrecerea, putem zice, că și din punct de vedere material petrecerea a fost reușită. Lăudăm încă odată zelul dlui Tordășianu, activitatea reuniunii sodalilor și pe toți aceia, cari înțelegând rostul lor spriginesc nobilele întreprinderi ale acelor, cari au cu timpul să formeze cel mai puternic organ în corpul națiunii noastre. *Liu.*

Glasul meseriașilor din Bistrița.

— 17 Aprilie 1901.

Fiindcă în Bistrița pe lângă falanga cea mare de fruntași inteligenți sîntem un număr foarte frumos și de meseriași și negustori români, încă cu finea anului trecut ne-am constituit într-o *reuniune de meseriași români* cu statute întărite. După această constituire, ca să putem fi mai compacti, la inițiativa domnului Dr. Vasile Pahone, ca președintele reuniunii, am avut o seară de cunoștință în localul reuniunii și o cină comună în unul dintre cele mai de frunte hoteluri din Bistrița, dela care conveniri sociale numai foarte puțini meseriași și fruntași români au lipsit și cu care ocaziune din partea mai multor oratori ni-s'au ținut cele mai însuflețite vorbiri, atât morale cât și instructive referitoare la meseriile noastre. Durere însă, deși de atunci și până în prezent au trecut peste 4 luni, și pe lângă toată activitatea domnului președinte Dr. Vasile Pahone și a dlui secretar Dr. Valer Moldovan, dezvoltată pentru noi, puțin spor putem arăta, dacă grosul inteligenței noastre nu ne va sări într'ajutor atât moralicește cât și materialicește. Ni-e foarte mare frica, că la limanul dorit cu greu vom pute ajunge și nu peste mult vom fi siliți a ne împăca cu gândul, că Românul și mai cu seamă noi Bistrițenii nimica nu sîntem în stare a face. Deși dela înființarea reuniunii noastre au trecut peste 4 luni, totuși încă n'am fost învredniciți din partea inteligenței noastre nici baremi cu ținerea vre-unei prelegeri publice sau serate literare. În localul reuniunii noastre ocupațiunea de predilecție ne este «Concina» și «Duracl».

În localul reuniunii noastre nu dispunem de nici un număr de foaie românească și nu credem că există vre-o administrațiune a unei foi românești, care să ne poată spune că sîntem numărați între abonenții foii.

Încă după Anul-Nou s'a fost luat inițiativa pentru predarea unui teatru împreună cu concert, însă din cauza neînțelegerii și din cauza că ne lipsesc puterile sau vocile femeiești, nici aceasta nu ne-a succedat; și nu ne-a succedat din cauza cauză, oă în clasa noastră mijloace de puteri respective de voci femeiești nu dispunem, ear' d-șoarele din clasa noastră superioară cu părinți cu tot se ferece de noi, ca dracul de tămăie; cu fetișoarele țeranilor, care sînt destul de istețe, spre lauda lor fie zis, am pute face foarte mult și acestea ar participa foarte bucuoroase la petrecerile noastre, durere însă, părinții acestora sînt atât de înapoiți în cultură, încât dacă ne pune păcatul de le poftim fetele la petrecerile noastre, ne răspund cu cel mai mare dispreț: doară n'am nebunit să-mi las fata la petrecerea cărpacilor!

Fiindcă deși dispunem de statute întărite, reuniunea noastră e numai în mod provisor constituită, ar fi de dorit, ca onoratul domn președinte să convoace o adunare generală de constituire definitivă și în conștădere cu toți fruntașii și meseriașii români din Bistrița reuniunea noastră să fie întărită prin elemente cu mai multă tragere de inimă față de înaintarea ei. Totodată ar fi de dorit, ca toți fruntașii noștri români atât din Bistrița cât și din jur, cu tragere de inimă cătră cauza meseriașilor noștri, să se grupeze pe lângă harnicul nostru președinte dl Dr. Vasile Pahone și în conștădere cu domnia-lui dându-ne mână de ajutor și punând umăr la umăr să fim toți pentru unul și unul pentru toți, dacă nu voim să rămănem îndărătul altor națiuni, de care sîntem încunjurați. Și în urmă ar fi de dorit, ca acei harnici bărbați, care cu multă însuflețire au lucrat pentru emanciparea și înaintarea meseriașilor noștri și care din cauza unor conflicte personale neînsemnate au fost eschiși din reuniune, să fie provocați a pași din nou în reuniunea noastră și pentru promovarea și înaintarea neamului nostru a lucra și mai departe cu acel zel și bunăvoință.

Această corespondență o trimitem spre publicare nepreocupată de patimi personale și numai din curatul interes față cu reuniunea noastră.

Pavel Zegrean, sodal măsar; *Englean Ignat*, cojocar; *Grigore Popp*, măiestru ciobotar; *Ioan Parkalab*, sodal; *Ioan Echim*.

Dela conferențele învățătoarești.

În 18 Aprilie a. c. s'au deschis conferențele învățătoarești ale învățătorilor din protopresbiteratele Sibiului și Avrigului, în una din salele cele mari ale seminarului din Sibiu, sub conducerea asesorului consistorial, dl Nicolae Ivan fiind comisarul însărcinat cu conducerea lor, dl Dr. D. P. Barcianu bolnav. Prezenți au fost 70 învățători, între cari 12 învățătoare.

Ședința de deschidere a fost distinsă prin prezența Escelenței Sale I. P. S. Sa dl arhiepiscop și metropolit I. Meșianu, care a ținut să dea cu prilejul acesta dovadă despre drapostea ce o are pentru învățătorime. Dând binecuvântarea arhierescă, arată, că adevăratul progres și și adevărata fericire a societății omenești nu se poate dobândi fără numai punându-se creșterea în școala populară pe basă *morală-religioasă*.

»Intocmirea planului de învățământ în școalele populare cu unul, doi și mai mulți învățători» nu s'a putut tracta, cum se cade, de oare-ce parte din învățătorii încredințați cu tractarea lor nu erau prezenți, ear' alții s'au plâns, că fiind prea târziu avisați, n'au avut timp îndestulător pentru a se pregăti.

În ședința de după amiază a cetit dl Măhăra tema sa asupra felului, cum să se facă *clasificarea elevilor în școala populară*. La discuția generală asupra temei lucrate cu multă conștientă au participat d-nii Galea, Frățilă, Lungu, Munteanu și însuși disertantul.

A urma, disertația »Despre istoria naturală, fizică și economie în școala populară», cetită de dl C. Popa. În urma discuției, la care au participat d-nii Săcărea, Măhăra și Frățilă, dl disertant a fost rugat să tipărească elaboratul într-o foaie pedagogică.

Ședința a treia s'a început cu prelegerea practică a dlui C. Popa: »Subiectul» pe basa cuprinsului poeziei »Cănela soldatului», cu elevii din anul III. de școală. Prelegerea a fost pe deplin succasă.

Proiectul pentru statorirea planului de ore la școalele cu un singur învățător, prezentat de comisiunea compusă din d-nii C. Popa, ref. Măhăra și I. Pura, a fost admis ca bun, hotărîndu-se a fi prezentat Ven. cons.

Orele pentru școalele cu mai mulți învățători vor fi reluate ca puncte de program al conferențelor din anul viitor.

În ședința a 4-a și ultima s'au discutat întrebările puse de Ven. consistor: »Pentru-ce se arată mare nepăsare și pentru-ce nu se observă la învățători mai multă însuflețire în activitatea celor mai mulți din ei? Cum s'ar pute produce această însuflețire?« Dl Voila însă drept cauze salarisarea necorespunzătoare și neregulată, neîngrijirea autorităților infer. bis-școl. de afacerile școlii și modul de instituție al învățătorilor, recomandând ca mijloace de îndreptare, ca învățătorul să fie bine provăzut cu mijloacele necesare instrucției, să studieze în continuu și după eșirea din seminar, să țină o foaie pedagogică, să stea sub o inspecție mai severă, să aibă prilej de a se întruni în societăți, conferențe și în fine neatîrnare față de popor.

Discușiunea asupra acestor întrebări a fost vie, participând mulți la ea. Dl comisar e de părerea, ca să se primească la preparandie numai absolvenți de 4 clase gimn. și cursurile să se ridice la 4 ani; dl Galea, secundat de d-nii Frățilă, Pura și alții, crede, că totul atîrnă dela o bună inspecție, care să ajute, îmbărbăteze și îndrepte pe învățători. La propunerea dlui Frățilă s'a ales o comisiune, care a venit apoi cu un proiect de răspuns, adoptat de conferență.

Terminându-se punctele de program, dl comisar încheie conferențele mulțumind participanților pentru zelul arătat.

La ședințe au participat și d-nii I. Căndea, I. Papiu, protopopi, I. Ghibu, M. Voileanu, asesor, cons. dl P. Dan, profesor și redactor, precum și dl Pintăr, insp. școl. al comitatului Sibiu.

Curs pentru desemn la școalele de meserii.

Încă în anul trecut s'a deschis la inițiativa directorului școlii de meserii din Sibiu, dl Martin Schuster, un curs, la care au participat profesori și învățatori, cari voiau să se perfecționeze pentru de-a pută preda desemnul mai ales în școalele de meserii. În săptămâna trecută au depus cei 13 înscriși esamenul înaintea unei comisiuni compuse din consilierul de secție Martin de Mártonffy și profesorii Coloman Györgyi și Stefan Grünwald, cari au fost pe deplin satisfăcuți de succesele obținute.

În vara acestui an încă se va ține un astfel de curs, începând din 8 Iulie și durând până în 24 August. Instrucțiunea începe totdeauna luni la amezii și se termină Sâmbătă la amezii, așa că participanții nu prea îndepărtați de Sibiu pot ușor petrece Dumineca acasă. La cursul acesta pot participa ori-ce fel de învățatori. Participanții capătă în Sibiu locuință liberă; ca să aibă și vînt bun și ieftin, se va îngriji direcțiunea. Înștiințările pentru participare la curs se se facă cu posibilă grabire la dl Martin Schuster, directorul școlii de meserii, strada Turnului 29.

Terminându-se și cursul, ce se va ține în anul 1902, toți participanții vor depune înaintea unei comisiuni, ca și cea din anul acesta, esamen de calificare. Cei-ce reușesc capătă diplomă de capacitate.

Abstrăgînd dela împrejurarea, că desemnul se propune și în școalele noastre primare și că elevul, care dovedește, că are cunoștințe în desemn e mai bucuros primit la cele mai multe meserii, nu trebuie să uităm că avem și noi învățatori, cari propun la școale de meserii. Pentru acestia poate fi numai cu o recomandare mai mult, dacă vor pută propune în mod sistematic și desemnul în școala de meserii, mai cu seamă azi, când fiecare meserie tinde a deveni o artă. Nu putem deci din destul recomanda învățătorilor, pe cari îi privește, precum și comunităților politice și bisericesti să se folosească de acest bun prilej pentru de-a pută face posibilă participarea la câți mai mulți la acest curs. Spesele de 120—150 cor. ce vor fi necesare pentru un participant la acest curs de 6 săptămâni se vor răsplăti însutit în favorul meseriașilor nostri.

Concurs literar.

Din impulsul nobil și generos al Magnificenței Sale domnului Stefan Antonescu, cavaler al ordului Francisc Iosif, președinte de sedria orfanală comit. în pensiuine, deputat sinodal, asesor consistorial și membru fondator al reuniunii noastre învățătoresci, etc., adunarea generală ordinară dela 1/13 Iulio 1900 a încuviințat, ear' comitetul central al reuniunii a decis în ședința sa ordinară dela 1/14 Martie 1901 a se escrie premii de 50 de coroane valută de aur pentru cea mai bună lucrare despre legumărit și pomărit practic.

Subsemnații, aducînd aceasta la cunoștința tuturor celor competenți, ne permitem a espune în cele următoare modalitățile, ce au să fie observate întru elaborarea sus amintitului operat:

1. Operatul are să fie o scriere populară despre legumărit și pomărit și să ocupe cel mult 4 coale tipărite octav.

2. Conținutul să fie scris în limbaj ușor și să constee din două părți.

Partea primă să tracteze despre legumărit, cu deosebită privire la acele soiuri de legume, ce sînt mai avantajoase pentru folosul și traiul săteanului român. Este de dorit a se espune și modurile, cum să se facă pregătirea necesară pentru sădire și ulterioara dezvoltare a legumelor. Să se arete morburile, ce pot obveni între legume și mijloacele de vindecare. Să se espună folosul ce l-ar ave poporul nostru din legumărit, dacă l-ar succede să ocupe dînsul cu legumele sale piețele din apropiere.

Partea a doua să tracteze despre cultivarea tuturor pomilor din patria noastră. Aici să se vorbească în deplină cunoștință de cauză despre sădirea, altoirea cultivarea și folosul pomilor; apoi despre diferitele morhuri obveninde — și despre stîrpirea lor; despre acele specii de poame, cari pe la noi — sau peste tot au mai mare trecere, conform cualității și a timpului lor de coacere. Prin compararea pomiculturii raționale cu cea practisată astăzi, să se arete avantajile pentru popor. Cu date concrete să se arete folosul exportului de poame și venitul aproximativ al unei grădine de pomi, considerând ori-ce spese de cultivare.

3. Terminul de concurs îl fixăm pe ziua de 1 August st. n. 1901 și rugăm pe toți cei chemați a-și trimite operatele, scrise cu mîna proprie, dar' fără subscriere, la subsemnatul președinte al reuniunii în Arad strada Uj-terem nr. 6, pe lângă o cuvertă sigilată ce să cuprindă în sine însuși numele autorului cu subscrierea proprie, dar' pe cuvertă să fie scris un text ca motto, ce să se afle în fruntea manuscriptului respectiv.

Din ședința ordinară a comitetului central ținută la 1/14 Martie 1901 în sala cea mică a seminarului diecesan.

Arad, 5 Aprilie n. 1901.

Prof. Teodor Ceontea, Iosif Tisu,
președinte. secretar I.

PARTEA ECONOMICĂ.

Prelegeri economice.

(Urmare și fine).

Am arătat, că timpul cel mai potrivit pentru sîmînatul mîzărîchii este pe la sfîrșitul lui Martie și începutul lui Aprilie, adevă în dată-ce se sbicește bine pămîntul; că cu sîmînatul mîzărîchei se începe de regulă și sîmînatul celorlalte sîmînaturi de primăvară; că timpul creșterii ei ține de regulă câte trei-patru luni; că sîmînaturile de mîzărîche dau de regulă numai câte o cositură; că de pe un jugăr catastral se adună de regulă câte trei, cară mari de nutreț sau 25—30 măji metrice.

Am arătat, că mîzărîchea de sîmîntă se lasă până-ce se coc bine păstăile, atunci se cosește, se uscă, se imblătește și boanele se păstrează de sîmîntă, ear' palele se întrebunțează ca nutreț pentru vite; am arătat, că de pe un jugăr catastral se pot aduna în anii buni câte 7 hectolitre de sîmîntă; că aceasta se poate păstra earăși parte pentru sîmîntă, parte se poate amesteca cu alte grăunțe, ca să se facă urluială din ea.

Am arătat, că o plantă de nutreț de mare însemnătate pentru comitatul nostru este și mohorul; am arătat, că această plantă nu se prea cultivă, ci crește numai așa sîlbatică prin cucuruz; că planta aceasta de nutreț putînd rezista mai cu tărie secetelor îndelungate, se poate cultiva și în pămînturile mai nîsipoase; că la un jugăr catastral se recer 30 litre de sîmîntă; că s'ar pută face încercări și în comitatul nostru cu cultura mohorului cu deosebire în miriști, după-ce s'au secerat holdele; că mohorul se poate folosi atît ca nutreț verde, cît și ca nutreț uscat.

Am arătat, că o altă plantă de nutreț mult prețuită din partea tuturor economilor nostri este cucuruzul verde; că acesta dela sapa de-a doua oară începînd până toamna tîrziu, ba și peste iarnă, constituie un nutreț foarte bun pentru vitele cornute; am arătat, că pe la noi se întrebunțează numai o parte neînsemnată a cucuruzului ca nutreț verde și anume cel mai des, cel sterp și puși, cari cresc prin cel destinat pentru nutreț omului; că în economiile mai mari se cultivă locuri destul de mari cu această plantă și se întrebunțează ca nutreț verde pentru vitele cornute.

Am arătat, că ce lipsă mare de nutreț verde se simte și în comitatul nostru pe cele mai multe locuri în decursul anului, dar' cu deosebire în lunile de vară când se strînge pășunatul, și cît de bine ar prinde atunci economilor nostri câte un pămînt și mai mic cultivat cu cucuruz verde, fie și numai pentru vitele de jug, de oare-ce mai cu seamă pe timpul acela cad lucrurile mai grele de economie.

Am arătat, că la sîmînatul cucuruzului ca nutreț verde, nu se recere nu știu ce știință mare; că se ară mai întăiu pămîntul, ca și pentru cel de sapă numai sîmînta se seamănă ceva mai deasă, ear' după-ce a ajuns mărimea destinată se începe cositul la un cap de loc și așa se continuă, până-ce se isprăvește; că cucuruzul ca nutreț verde se dă vitelor parte așa întreg, parte tăiat și amestecat cu alte plante de nutreț, precum e luțerna, mohorul ș. a.

Am arătat în sfîrșit, că afară de acestea mai sînt și alte plante de nutreț, precum e: esparjeta, spergula, teosîntea penicelarin spicată, coada vulpei ș. a., cari în economiile mai mari se cultivă alături cu cele înșirate mai sus; că economii, cari cultivă într'o măsură mai mare plantele de nutreț, nu duc lipsă peste iarnă de nutreț la vite, ca aceia, cari nu le cultivă de loc.

Cu acestea mi-am încheiat și a treia prelegere economică; am mulțumit

economilor adunați pentru deosebitul interes, ce l-au arătat față de aceste prelegeri economice, exprimându-și dorința, ca cele împărtășite în aceste trei prelegeri, să nu fie căzut în pământ sterp, ci în cel roditor, unde să poată aduce la timpul seu roade bune și îmbelșugate.

Ioan Georgescu.

Statutele

„Reuniunii de înmormântare în Săliște“.

(Urmare și fine).

18. Afacerile reuniunii le prevede: adunarea generală, direcțiunea și comitetul de supraveghere.

19. O adunare generală ordinară se va ține în tot anul în luna lui Ianuarie.

Afară de aceasta se vor pute ține și adunări extraordinare, dacă acelea sunt reclamate de împrejurări și vor fi conchimate de direcțiune ori la dorința exprimată în scris a 20 membri ai reuniunii.

Adunarea generală alege direcțiunea și comitetul de supraveghere, — revizuește rațiociniul, aprobă la propunerea comitetului de supraveghere bilanțul reuniunii, modifică statutele și decide asupra dizolvării reuniunii.

Votarea se face prin sculare, și numai la cererea a 20 de membri prin vot nominal.

Alegerile se fac prin aclamațiune, votare nominală sau la cererea a 20 de membri prin ședule. La voturi egale decide soarta.

Adunarea generală poate aduce concluse valide numai dacă afară de membrii direcțiunii și comitetului de supraveghere sunt prezenți cel puțin 30 membri. Când acest număr lipsește, e a se conchima o a doua adunare, la care apoi cei prezenți pot hotărî în merit asupra obiectelor puse la ordinea de zi la prima adunare generală.

Adunarea generală se convoacă de direcțiune prin o publicațiune inserată în 2 ziare designate spre acest scop de adunarea generală.

Despre decursul adunării se ia un protocol în care se semnează cei prezenți, conclusele luate și rezultatul alegerilor efectuate.

Verificarea protocolului se face de o comisiune de 3 esmisă de adunare.

Adunarea generală o conduce președintele (respectiv vicepreședintele) reuniunii, ear' protocolul îl ia secretarul. Pentru actul alegerii se numesc 3 scrutinători de adunarea generală.

20. Direcțiunea reuniunii constă din 15 membri și se alege pe 5 ani, de așa, că în tot anul es 3 membri din direcțiune după vechime; până la statorirea ordinei de vechime (în cei dintău 5 ani) decide soarta.

21. Direcțiunea se constituie în fiecare an, alegându-și din sânul seu: președinte, vicepreședinte, director executiv, cassar și secretar.

22. Direcțiunea ține în fiecare pătrar de an o ședință ordinară. Afară de aceasta se pot ține ședințe extraordinare, dacă sunt de lipsă ori se cere de cel puțin 5 membri din direcțiune.

Conchemarea ședințelor se face de președinte și secretar, cu un convocător în scris.

Direcțiunea poate aduce concluse valide, dacă sunt de față 8 membri.

Despre ședințe se poartă un protocol, în care se induc cei prezenți și conclusele luate. Protocolul se verifică în proxima ședință a direcțiunii.

23. Direcțiunea primește membrii și îi eschide din reuniune, — administrează toate afacerile, supraveghează cassa, revizuește rațiociniul și bilanțul prezentat de cassar, conchiamă adunarea generală, compune programul ei, face raport adunării despre starea reuniunii și îndeplinește toate acele afaceri care nu sunt rezervate adunării generale.

24. Despre agendele funcționarilor va dispune mai în detail un regulament al afacerilor interne.

Funcțiunile se îndeplinesc gratuit, afară de cea a cassarului, care primește o remunerație de 5% a sumei încassate, având însuși de-a îngriji de admonierea restanțelor.

25. Comitetul de supraveghere constă din 5 membri, cari se aleg pe 5 ani de așa, că în tot anul ese unul

după ordinea vechimii. În cei dintău 5 ani se va trage la soarte numele celui-ce are să ese. Comitetul se constituie în fiecare an alegându-și un președinte și un secretar.

Comitetul e dator a scontra cel puțin de 2 ori pe an cassa, — a controla manipularea averii, — a se convinge despre corectitatea concluserilor direcțiunii, a censura rațiociniul și bilanțul reuniunii, a se esprima asupra propunerilor direcțiunii, și a face raport adunării despre toate cele esperiate.

Președintele conchiamă ședințele comitetului, și comitetul poate aduce concluse valide dacă sunt 3 membri de față.

Despre ședință se poartă protocol și se subscrie de toți cei prezenți.

26. Dizolvarea reuniunii se poate decide numai într'o adunare generală extraordinară conchimată prin conculsul unei adunări generale premergătoare, anume spre acest scop.

La cas de dizolvare, membrii în viață își reprimesc cotisațiunile prestate, ear' averea ce ar mai prisosi trece la fondul cultural al bisericei gr.-ort. române din Săliște.

Conclusele de modificare de statute ori de dizolvare sunt a se înainta ministerului r. ung. de interne, înainte de esecutare.

27. La cas când reuniunea ar trece peste cercul ei de competență, cu privire la scop și modul de procedere statorit în statutele prezente, ori le-ar nesocoti pe aceste, se supune necondiționat, că întru-cât s'ar periclita statul sau interesul membrilor reuniunii, să i-se suspendă fără aminare activitatea prin guvernul reg. ung. și după suspendare, conform rezultatului cercetării regulate ce s'a introdus, să o desființeze definitiv ori să o îndrumeze, sub urmare de desființare, la cea mai strictă observare a statutelor.

Aceste statute s'au votat în adunarea de constituire a »Reuniunii de înmormântare din Săliște«, ținută în 6/19 Ianuarie 1901.

Pățania unui Român cu doi Nemți.

Se făcuse acum câțiva ani o vânătoare mare prin părțile noastre. Doi domni mari, Nemți de prin Viena se rătăciseră prin pădure dimpreună cu un tinăr Român, carele purta »țăujina« domnilor.

Se zice, că tinărul acela să fie fost chiar din sat dela noi.

Acesti domni nu știau românește decât numai câteva cuvinte, dar' și acestea le pronunțau foarte rău. Tinărul nostru nu știa earăși nimic nemțește. Ei se rătăciră și-i prinsese aproape noaptea în pădure.

Domnii gătasera merindea din traistă și erau flămânzi ca vai de ei, asemenea îi mai năcăjia și ploaia ce se părea că acum, acum, o să înceapă.

Domnii vorbeau nemțește, că ar fi bine să aibă un scut peste noapte, de oare-ce din pădure nu știau în cotro să apuce. Nici voinicul de Român nu se

pricepea prin acele locuri, deși fusese mai de multe-ori iarna cu porcii la jir pe aici, precum și cu oile prin poienile ce erau de laturi de pădure.

Torontăind domnii așa, dela o vreme zise un domn cătră Românul nostru: »He Walach! (Rumun zise celalalt) fașe la noi cu limba!«

Românul mirându-se de acest chef domnesc zise: »Domnilor! nu se cuvine și nu-i frumos să fac cu limba!«

— Fașe la noi cu limba, — se răsti Neamțul, neștiind ce-i răspunde Românul.

— Nu se cuvine domnilor, să fao cu limba, — le zise earăși Românul.

— Donnerwetter, Sacrament! fașe la noi cu limba! — se răsti Neamțul infuriat, lovind cu piciorul în pământ încât îi plesni papucul, poate își scrinti și piciorul.

Neamțul celalalt puse mâna pe pușcă.

— Apoi, domnilor, dacă chiar voiți eu vă fac cu limba, numai să nu vă fie cu supărare. — Zicând acestea, Românul scoase o limbă cât puțin de lungă și începă a o suci prin gură în toate părțile.

— Du verfluchtes Gesindel — sberă Neamțul cu papucul spart și se puseră cu paturile puștii a pisa pe bietul Român.

Românul de frică o luă la sănătoasa prin pădure și Nemții rămaseră singuri.

Ce să facă ei acuma?

O luaseră așa prin pădure înspre partea de unde apucase Românul și nu după multă cale eată nimeresc ear' pe Român, care se lungise pe o grămadă de mușehiu și era adormit cu capul pe o peatră și cu pălăria pe ochi.

Cum îl zăriră Nemții merseră la el și îl deșteptară, el însă își ascuțea tălpile earăși.

Dar' fiecare din ei îi deteră câte un florin, îl opriră și unul îi zise: »Rumun fașe la noi un chin fript și șasă oi fiert«.

Puterea de încolțire a semințelor.

Semințele își păstrează puterea lor de încolțire mai multă sau mai puțină vreme. Aceasta atîrnă atât de chipul lor de a fi, cât și de meșteșugul păstrării lor.

Sînt unele, ca de pildă semințele de lobodă, păstărnac, mesteacăn, cari nu mai încolțesc, sau încolțesc foarte greu, îndată ce au trecut de un an. Dimpotrivă, altele, ca cele de varză, rapiță, nap sau cele de pepene, dovleac, castravete, cari încolțesc foarte bine în al cincilea sau chiar în al șeselea an, când au fost bine păstrate.

Umezeala și o căldură care trece de 33—35 grade centigrade, sînt foarte dăunătoare semințelor. Eată pentru ce e folositor ca semințele să fie păstrate în locuri nici prea răcoroase, nici prea umede, nici prea uscate, nici prea calde.

Felurite semințe, ca cele de varză, rapiță, sînt adesea atinse de molii, când au trecut de doi sau de trei ani. Atari semințe nu încolțesc totdeauna cu înlesnire. De aceea e bine să le vedem din când în când și să le dăm la ciur sau la imblătit. Semințele de mazăre, de linte, de bob, etc., nu încolțesc totdeauna când sînt atinse în lăuntru de gânganii. Din nenorocire agricultorul nu poate face nimic, ca să împedecă arătarea lor în aceste semințe.

Aerul și lumina vatămă deasemenea puterea încolțitoare a semințelor cu înveliș subțire. De aceea e bine să le păstrăm în saci închiși, așezați în locuri foarte sănătoase și ferite de umezeală.

Un mare număr de semințe păstrează neconținut culoarea lor, dar sînt altele care și-o schimbă întru câțva. Învechite se fac mai închise, și culoarea li-se șterge. De pildă sînt semințele de luțernă, de trifoiuri, etc. Culoarea întunecată, a acestor semințe arată bine, că ele au doi sau trei ani de vechime sau că au fost rău păstrate.

În lista ce va urma mă voi margini să arăt întru câțva cea mai mare vîrstă, până când agricultorul poate fi sigur că semințele încolțesc în mod mulțumitor. Nu trebuie însă să uite că ace-

Românul atunci se gândia: mîi ce burtă a dracului au domnii ăștea, să poată mânca ei un căne și șasă oi, par'că n'aș crede. Dar' dă-i păcatelor, poate fi oă mînoă, că de, cât is în foale pot încăpea trei ca mine în burta lor. Dar' unde aflu eu acum noaptea oile și cănele!? Apoi zise eară cătră ei făcîndu-le semn: »Domnilor! prea pușini bani mi-ați dat și ridică 5 degete în sus ca să-i mai dea 5 fl. (Va urma).

GLUME.

Un domn care se teme foarte mult de moarte se află foarte greu bolnav. Preotul e chemat și face o rugăciune pentru îndreptarea trupului și a... minții.

— Oprește-te, părinte! Nu cere prea multe deodată, că nu-ți dă Dumnezeu. Îl știu eu! Cere numai însănătoșirea trupului. Despre a minții mai avem vreme, ce dracul!

stea trebuiesc potrivit recoltate și păstrate:

Sfecla	2 ani
Morcovii	2 »
Păstărnacul	1 »
Napul galbin.	3 »
Varza	3 »
Dovleacul.	4 »
Luțerna	2 »
Trifoiurile.	2 »
Ovăsciorul	2 »
Inustrul.	1 »
Măzăricea	2 »
Mazărea	2 »
Lintea	2 »
Bobul mic.	2 »
Muștarul alb.	3 »
Inul	3 »
Cânepa	2 »
Rapița	3 »
Naveta	3 »
Cicoarea de cafea.	2 »
Muștarul negru.	3 »
Grăul.	2 »
Secara	2 »
Orzul.	2 »
Porumbul	2 »
Hrișca	2 »
Meiul	2 »
Bobul	2 »
Fasolea.	3 »

Să nu se uite, că atunci, când se seamănă semințe de cereale cari au doi ani, e foarte folositor să le semănăm mai des decît de obicei.

Trebue să ne ferim de semințele de grâu ori porumb, atinse de gîrgărițe, sau de vre-o stricăciune (aluците).

Tr.

Raportul general

al comitetului central al

„Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”,
pe anul 1899.

(Urmare din nr. 5).

Însoțirea din *Aciliu*, numără 61 membri; numărul deponenților cu sume dela 1—800 fl., e 25. Însoțirea a contras dela cassa de păstrare din Seliște un împrumut de peste fl. 5000.—; a acordat împrumuturi peste fl. 7000; a pus temelie la fondul de rezervă cu fl. 30.— și la cel de binefaceri cu fl. 10.41.

Însoțirea din *Mohu*, a acordat fl. 10.231.26 împrumuturi la membri; depunerile la însoțire dau suma de fl. 1222.64; capitalul neatacabil e cu fl. 6248.96. Însoțirea a reces, în schimbul scutirii locuitorilor comunei dela aruncul comunal, la o considerabilă sumă de interese, cu cari comuna politică Mohu îi datorește; mai departe a luat hotărîre ca în decursul a. c., să doteze școala confesională cu fl. 400.— în scopul întregirii salariului învățătoresc.

Însoțirea din *Rechita* dispune de 35 membri cu fl. 350.— părți fundamentale; a contras împrumut în sumă de peste fl. 1700.— și a acordat împrumuturi în sumă de fl. 2056.37.

Însoțirea din *Poplaca*, cu firmă înregistrată în regulă, cu regret o constatăm, încă nu și-a început activitatea.

Dela însoțirea din *Pianul-român* nu ni-a sosit raportul cerut despre a ei activitate.

Pe la finele anului 1899 s'a înființat în comuna *Veștem* o însoțire de credit cu 41 membri, sub conducerea proprietarului *George I. Ogorean* de acolo. Însoțirea numai în a. c. și-a început lucrările.

Comitetul n'a întarziat de îndemna la crearea de asemenea instituțiuni pe fruntașii noștri din Rășinari, Sebeșul-inferior, Bungard, Slimnic, Sadu etc.

Causa *colecțiunii de modele din industria de casă* se află în stadiul cunoscut onorabiei adunări generale.

Cu scop de a lucra cu mai mult efect în cauza răspândirii *culturei gălțelor* de soi, în 1899 am dăruit membrilor noștri *Nicolae Marcu*, ec. în *Galiș*, *George Iacob*, inv., *Gușterița*, *Ioan Popescu*, propr., *Sibiul* și *Irimie Roman*, inv. în *Tălmăcel*, câte o familie găini de soiul *Playmout Rocks*, ear' ouă de acest soi s'au dat membrilor *Bucur Săvoiu*, ec., *Sibiu*, *Aron Șerb* și *Ioan Șerb*, parochi în *Poiana*.

Cu privire la înființarea *pepinierii de viță americană*, în lipsa unui loc potrivit, în a. tr., nu am luat nici o dispozițiune. În legătură ținem a remarca, că am atras atențiunea viierilor noștri asupra favorului oferit de comisiunea economică comitatensă în ce privește procurarea de *stropitoare* contra *peronosporii viticole* cu prețul redus de fl. 4.75; mai departe le-am recomandat tulumbele *«Excelsior»* cu fl. 9.—; *«Austria»*, model 97 cu fl. 10.90 și *«Austria»* model 93 cu fl. 14.90, puse de firma *Carol F. Fickeli* în vânzare. În fine am publicat prin toate ziarele noastre o instrucțiune relativă la stropitul viilor contra *peronosporii*.

Neafînd apelul nostru, adresat în 1898 cătră economii noștri în cauza *escursiunilor economice*, puse la cale de In. minister, răsunetul dorit, în 1899 ne-am mărginit pe lângă a vesti pe cei interesați, că In. minister ofere favoruri pentru cei-ce ar dori să întreprindă asemenea escursiuni.

Din *subvenția comisiunii economice comitatense* de fl. 800, ce e menită pentru o economie de model, în locul celei desființate din Rășinari, precum am aflat, s'au acordat 2 stipendii de câte fl. 300.— tinerilor: *Fabiu Toma*, frecuant al cursului II. al academiei din *M. Ovâr* și *Alexandru Măcelariu*, frecuant al aceleiași academii, și fl. 100.— tinerului *N. Cosciuc*, elev al școalei economice din *Mediaș*.

Mașina de semănat, s'a folosit și în 1899 de cătră mai mulți membri de ai Reuniunii noastre.

Cu privire la *prășila vișelei de rassa «Pinzgau»*, dăruită membrului nostru *George Bratu* din *Tilișca*, punem în vedere, că făcînd ea vișel, acesta s'a lăsat în proprietatea dăruitului, cu rezerva de a ne pune la dispoziție proximal vișel. Încât pentru folosirea sumei luate la budget în cauza dăruirii de animale de soi, ales, în primăvara anului 1899 am procurat un *berbec* și 2 *mioare de rassa «frislandeză»*, cari în urma sortirii făcute între membrii noștri cu locuința în *Tălmăcel*, au revenit, anume berbecul dlui *George Comșa*, notar, ear' mioarele dlui *Toma Tîrșă*, ec. și *Nicolae Săcărea*, inv. Dăruiri

s'au supus stipulațiilor statorite de comitet cu privire la întreținerea și la prăsila oilor.

Dorința noastră de a folosi *cup-torul de uscat poame sistem Cazenille* la uscarea de poame, legume etc., din cauze independente de noi, nu a fost realizată.

În firul raportului nostru nu putem trece cu vederea peste afacerea *esportului de lapte la Constantinopol*, ce a ținut în viață agitațiune locuitorii din comitatul nostru și din cele învecinate. Istoricul acestei chestiuni în liniamente generale e următorul: Guvernul țării, în conțelegere cu bărbații de valoare din fruntea comitatului Sibiu, Brașov și Târnava-mare, au pus la cale ținerea unei conferențe în această cauză în Sighișoara. La conferență, între alții, guvernul a fost reprezentat prin dl *I. Pirkner*, inspectorul țării pentru prăsirea vitelor și *I. Șerban*, inspectorul ung. de lăptărit, ear' comitetul D-Voastră, având în vedere însemnătatea acestei întreprinderi economice de mare valoare, a delegat pe presidentul Reuniunii noastre. Între hotărârile luate de conferență, guvernul țării s'a declarat a aduce însemnate jertfe în scopul garantării trimiterii și vnzării sigure a laptelui. Pentru litrul de lapte de vacă s'a statorit 5 cr. cu adaosul, că proprietarii nu primesc altă îndatorire, decât se predee laptele mult-puțin dela vacile, cu cari se vor înscrie la însoțirea locală de lăptărit, ce ar fi să se înființeze în comuna respectivă și care ar ave să stee în legătură cu *lăptăria centrală, ce se intenționa a se întemeia aici în Sibiu*. Pentru realizarea tuturor acestora se recereau cel puțin 5000 vaci, înscrise la însoțirile locale.

Un comitet comun de acțiune, compus din domnii: Gustav Reissenberger, vicecomite, Iosif Drotleff, primar, Adolf Gottschling, directorul școlii reale superioare, Demetriu Comșa, profesor și presidentul Reuniunii agricole române, Iosif Konnerth, paroch, Karl Lickl, inspector r. u. de prăsirea vitelor, Dr. D. P. Barcianu, prof și v-presid. Reun. rom. agr., Dr. Oscar v. Meltzl, directorul institutului de credit fonciar, Iosif Schobel, econom, Iuliu Teutsch, revisorul însoțirilor Raiffeisen, Victor Tordășianu, secretarul Reuniunii agricole, Dr. Carol Wolff, directorul cassei de păstrare, I. F. Zeibig, director de bancă — au primit însărcinarea de a cutiera comunele din comitat și comitatele învecinate în scopul înscrierii vacilor și în al înființării de însoțiri locale.

Subscrisul comitet a convocat pe 21 Aprilie n. 1899 o întrunire generală aici în Sibiu, la care au avut reprezentanți 20 comune. Afară de aceasta s'au ținut întruniri la 23 Aprilie tot aici, unde am fost reprezentați prin membrii din comitet d-nii *Pantaleon Lucuța* și *Petru Ciora*; la aceeași dată în *Șura-mare*, fiind reprezentați prin membrul *Dr. Ioan Stroia*, la întrunirea din Apoldul-săsesc și *Mercurea*, reprezentanții noștri au fost *Dr. D. P. Barcianu* și *Emil Verzariu*; la cea din *Avrig*, presidentul *D. Comșa*, la cea din *Topârcea* secretarul *Victor Tordășianu*; la cea din *Sebeșul-săsesc*, *Săsciori*,

Rehău, *Orlat* și *Veștem*, presidentul nostru *D. Comșa*; la cea din *Viștea-inferioară* și *Arpașul-inferior*, *Petru Ciora*; la cea din *Rășinari* și *Poplaca*, v-pres. *Dr. D. P. Barcianu*; la cea din *Ocnă-Sibiului* și *Alamor*, secretarul *Victor Tordășianu*. Întrunirile, ținute în comunele curat românești și în unele din cele mixte, au fost conduse de respectivii membri din comitetul Reuniunii noastre.

Resultatul obținut de noi a fost, că la proiectata însoțire de lăptărit s'au înscris 1409 proprietari cu 1972 vaci, ear' al întreg comitetului comun de acțiune 7520 vaci din 49 comune. Spesele noastre efective în această afacere cu suma de fl. 102.04, ni-s'au rebonificat din fondul economic comitatens.

Dacă lăptăria proiectată, din cauza părții financiare a afacerii, nu s'a putut înființa — excursiunile noastre prin comune au adus pentru poporațiune folosul, pe care îl aduc așa zisele „întruniri agricole“. De altfel drept urmare a acestei agitațiuni este înființarea prin Reuniunea economică săsească a unei „*untării*“ în comuna *Cristian*.

În toate afacerile noastre am fost mult spriginiți de *ziaristica noastră*, care în lipsa unui organ propriu, ne-a stat cu multă prevenire la dispozițiune.

Între publicațiunile noastre de interes general se numără: rescriptul ministerial relativ la înființarea în Budapesta a unui institut pentru nobilitarea lânii, rescriptul relativ la mucăria cailor, publicațiunea magistratului privitoare la poliția de câmp și în special la curățirea pomilor de omide, stîrpirea gândacilor de Maiu, a animalelor stricacioase etc.; rescriptul despre afacerile încredințate inspectorilor cercuali pentru prăsila vitelor; rescriptul relativ la transportarea parilor de viie pe căile ferate cu preț moderat; rescriptul prin care se dispune, ca la institutul de grădinărit din Budapesta pe viitor să nu mai fie primiți decât tineri, cari pe lângă că au absolvat cu succes IV. clase medii sau civile, mai au să dovedească, că au fost aplicați cel puțin 2 ani ca practicanți de grădinărit pe lângă vre-un grădinar suprem sistemat și calificat; publicațiunea comisiei economice comitatense relativă la conferirea a 3 stipendii de câte fl. 100 pentru frecutanți calificați la cursul de pomărit; rescriptul despre măsurile de luat contra muștelor de Hessa; rescriptul despre însinuările, ce proprietarii de vii le-ar face cu scop de a-și vinde strugurii; rescriptul despre importarea de poame proaspete și de legumi în regatul român; cel în cauza comerțului cu vite, cu produse brute, ce importează diferitele boale contagioase; programele examenelor finale la școala economică de model a comitatului; rescriptul despre favorul oferit lucrătorilor de câmp de a pute călători cu trenul clasa a III-a cu prețul jumătate etc. etc.

Comitetul D-Voastre și-a împlinit o plăcută datorință din prilejul instalării *I. P. S. Sale dlui Ioan Meșianu* în scaunul de *arhiepiscop și metropolit*, întemplată la 1/13 Martie a. tr. La

acest act festiv, presidentul nostru, însoțit de aproape toți membrii din comitet, aducând *I. P. S. Sale* omagiile Reuniunii noastre, care lucrează cu zel și abnegațiune și totdeauna în frățească conglăsuire și umăr la umăr cu preoții și învățătorii noștri la promovarea intereselor noastre economice, — a implorat binecuvântarea arhierescă asupra Reuniunii. La alocuțiunea presidentului *I. P. S.* Sa a accentuat, că este pătuns de însemnătatea „Reuniunii agricole“ mai ales la noi, unde introducerea de reforme, fiind poporul *conservativ*, întâmpină mari greutăți și a asigurat, că va sprigini Reuniunea la promovarea scopurilor, ce le urmărește.

Între *spriginitorii și binefăcătorii* noștri, pe lângă cei amintiți mai sus, numărăm *On. Institut de credit și economii „Albina“*, cum și *Onorabili Domni primi-pretori* din comitatul nostru, cari și în a. tr., ne-au înlesnit foarte mult încassarea taxelor dela membrii noștri. Va urma).

SFATURI.

Stîrpirea negeilor. Se ia în apotecă o mixtură constătătoare din 1 parte acid chromic și 2 părți apă. Cu aceasta se unge de două ori pe zi negelul deasupra, cu mare precauțiune să nu ajungă și în jurul lui. Astfel negeii se negresc și zi de zi se usucă până dispar.

Curățirea dinților pătați. Cam la două săptămâni (prea des nu-i bine) e recomandabil dacă se freacă dinții cu prav de peatră poroasă (peatră de spumă, tajlkö, Bimmstein). Foarte bun este și pravul de cretă.

Spălarea stofelor colorate. Se întemplă de multe-ori, că pe lângă toată grija la spălarea stofelor deschise sau colorate, acele rămân cu dungi galbene. Aceasta se împedecă dacă înainte de-a le clăti în apă rece, punem tot la doi litri de apă o lingură de sare. Clătite în apa aceasta sărată nu se storc hainele, ci se întind așa pline de apă.

Știri economice.

Esport de unt. Din cele 10 milioane chigr. unt importate anul trecut în Germania, au fost 2 mil. 383.900 din Ungaria.

Cassele postale de economii au avut cu finea lui Martie depuneri dela 399.594 cetățeni în valoare de 32 milioane 990.799 cor. În comerțul de checuri au fost depuse de 7383 cetățeni 24 mil 900.601 cor. Pentru deponenți s'au procurat până la finea lunii trecute hărții de valoare în preț de 13 mil. 959.358 coroane.

La târgul de vite de prăsila ținut în 2 Aprilie a. c. în Sibiu au fost premiați și următorii Români: dl *Alexandru Lebu* (Sibiu) pentru o viștea de *Pinzgau* cu 10 cor., *Nicolau Avrigean* (Sibiu) pentru o vacă (*Pinzgau corcit*) 10 cor., *Nic. Stângu* și *Vas. Trifan* (Sibiu) diplome de recunoștință, *Ana Rotariu* pentru un vițel 10 cor.

CRONICĂ.

Daruri pentru biserică. Cu multă plăcere înregistrăm știrea, că de Sf. Paști s'au făcut bisericii din *Câmpeni* mai multe daruri. D-na *Sofia Dr. Chirtop* a donat o cutie de argint, în care se va păstra sf. cumincătură; d-na *Sabina Dr. Preda* a îmbrăcat în vestmânt nou tetrapodiul din biserică; d-na *Ana Furdui* a îmbrăcat altarul în giolgiu alb, ear' drăgălașa d-șoară *Domnica Chirtop* a donat un stihar ousut frumos și măiestrit de însași donatoarea. Pentru grija ce o poartă față de sfânta noastră biserică numai spre laudă le poarte servi. Laudate să fie!

Baritonistul Dumitru Popovici este decorat de Regele Carol al României cu crucea de cavaler a ordinului „Steaua României”.

Dr. Tit Liviu Tilea, care 'și-a făcut studiile la universitatea din Viena și care de prezent face praxă la un spital de acolo, a fost ales — precum ni-se scrie — cu unanimitate de medic ceroual în G. Varșand—Pilul-mare. Sântem siguri, că Românii din acest cerc 'și-au pus încrederea într'un vrednic bărbat.

Dr. Basiliu Preda, avocat în *Câmpeni*, precum aflăm cu bucurie, s'a înscris de *membri pe viață* la *Reuniunea sodalilor români din Sibiiu* cu taxa de 50 cor. Tot d-sa a contribuit la fondul de 20 bani, creat de acea reuniune și cu menirea de a acuirea un local cu eventuală hală de vânzare pe seama meseriașilor români, *suma de 5 cor. pentru sine și 5 cor. pentru soția sa d-na Sabina Preda n. Andreica* și în fine la același fond a mai contribuit cu suma de câte 20 bani pentru nepoții sei *Atanasiu, Traian, Ioan, Zorifa, Cornel și Valer Andreica* (*Câmpeni*). Fapta nobilă a generosului domn Preda se laudă de sine.

Țarul Rusiei a acordat I. P. S. S. Metropolitului-Primat al României, cu ocaziunea sfintelor sărbători ale Paștilor marea cruce a ordinului „Sf. Ana”.

Învățător — iubilant. Din *Câmpeni* ni-se scrie: În 17 l. c. s'a ținut în Abrud conferința învățătorilor gr.-or. din protopresbiteratele Abrud și *Câmpeni*. Tot în acea zi 'și-a sărbătorit iubilul de 25 ani, protopretorul din *Câmpeni* domnul *Ioan Vlasa*. Mare ne-a fost mirarea, când în fruntea conductului cu torțe am zărit călcând pe tact și în urmă muzica cântă *„Rákoczi induló”* pe învățătorul confesional din *Vidra-de-jos*, domnul *Romul Gomboș*. D-sa, se vede, a preferit a lua parte la o sărbătoare aranjată de comisiunea administrativă, decât să meargă la conferința învățătorilor. Nu știu anume cum își pricepe domnul *Gomboș* chemarea de *„luminător”* al poporului, un lucru însă știu, că conferințele învățătoarești sânt făcute cu scop de-a se da învățătorilor confesionali îndigitațiile necesare cum au să purceadă în școală. A fi însă învățător confesional și a preferi participarea la asemenea sărbători și bancheturi cu *„Rákoczi-induló”*, mai presus ca conferințele învățătorilor, după mine ar însemna un lucru care se numește *incompatibilitate*. Trist destul!

Dr. G. Coșbuc, iubitul nostru poet și compatriot, va scoate în curând un nou volum de poezii, dintre cari unele au apărut până acum în diferite reviste literare, ear' altele acum vor apăre pentru prima-dată în tipar.

Vieață lungă. În comuna *Miros-lăvești* (*Suceava*) a încetat din viață locuitorul *Ioniță Croitoru*, în vîrstă de 115 ani.

Procurorul. în retragere. Procurorul statului din *Sibiiu* a renunțat la acusa ridicată pe cuvântul *afișării la ură în contra unei naționalități* asupra alor trei studenți academici sași, asupra mai multor studenți gimnaziali și asupra unei femei, din incidentul manifestației din 15 Ianuarie în contra unei reprezentațiuni date de *teatrul Urania*. Procurorul renunță din motivul, că acușaii au declarat, că ei *nu au demonstrat în contra maghiarimii*, ci numai în contra purcederii directorului de teatru, care prin reprezentațiile teatrului *Urania* a întrerupt sezonul teatral german, și că nu s'a putut scoate la iveală nici un moment din care s'ar pute deduce vre-o intenție dușmană statului sau maghiarimii.

Convocări. Despărțământul *„Moralaca”*, aparținător *„Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș”*, în sensul §-lui 21 din statute își va ține adunarea ordinară de primăvară la 6 Maiu st. n. a. c., în școala gr.-cat. din *Traniș*.

La această adunare sânt invitați cu toată stima membrii ordinari și ajutători, On. Domni preoți și toți binevoitorii și spriginitorii învățământului popular.

— Reuniunea învățătoarească gr.-cat. *„Mariana”*, despărțământului II., își va ține adunarea sa generală ordinară la 8 Maiu st. n. a. c. în comunitatea *Sângeorgiul-român*, la care se invită cu toată stima spre a lua parte, atât d-nii membri, cât și on. public interesat de cauza instrucțiunii publice.

— În înțelesul statutelor vigente a *„Reuniunii inv. gr.-cat. din arhidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș”*, membrii reuniunii filiale a învățătorilor gr.-cat. din districtul protopopesc al *Fărăgăului* sânt invitați cu toată stima la adunarea de primăvară, ce se va ține la 6 Maiu a. c., în sala de învățământ a școlii gr.-cat. din *Archind*.

Educațiunea regelui Italiei. Între învățătorii regelui de acum al Italiei era și colonelul *Osio*, care avea să-l învețe științele militare. Colonelul era un bărbat vestit pentru deosobita lui asprime, care întrecea și ceea-ce e obișnuit la miliție, de aceea aproape zilnic se răsia cătră prinț, când nu-i plăcea vre-un răspuns de al acestuia. Moștenitorul tronului, sătul de multele impuțări, îi zise într-o zi: *„Domnul colonel uită, cine sânt!”* *„Dar”* de unde să uit, — răspuse *Osio*, — *dar”* să nu uite *Alteța Voastră*, că cine e măgar, măgar rămâne, fie feciorul porcarului sau al regelui! În ziua următoare prințul s'a plăns tatălui seu, regelui *Umbarto*, dar acesta i-a răspuns: *„Colonelul are drept!”*

La fondul de 20 bani pentru acuirea unui local cu hală de vânzare, pe seama *„Reuniunii sodalilor români din Sibiiu”*, au contribuit următorii: *Zacharie Muntean*, paroch, *Elisaveta Muntean n. Avrămesou* (*Sălașul-sup.*, prot. Hațeg), *Galacteon Șagău*, protopresbiter, *Maria Șagău n. Șandor*, *Mihail Todea*, paroch (*Idicel*), *Romul Furdui*, protopresbiter, *Neti Furduiu n. Gal* și 5 băieți ai lor (*Câmpeni*), *Vasile Popa*, pedagog curs. II., *Petru Imbăruș*, virilist urban, *Eva Imbăruș*, *Maria Imbăruș*, *Elena Imbăruș* (*Sibiiu*) și *George Imbăruș*, stud. techn. (*Budapesta*), *Susana Frigător*, *Efrosina Urdea*, *Virgil Urdea*, *Olimpia Urdea*, *Elena Sterian* (*Săcele*), *Iustina Dan* (*Zărnești*). Starea fondului 1460 cor. 40 bani.

Omor. Din *Berzava* a fost scos lângă *Denta* cadavrul desbrăcat al unui bărbat. La grumazi erau urme de sugrumare, gura era plină cu pământ. După cercetări sîrguincioase s'a constatat, că ucisul era negustorul de lemne din *Sebeșul-de-jos*, *Vasile Truța*. Ca ucigași s'au dovedit *Ioan Cunțat* și feciorii lui, *Florian* și *Mihaiu*, la a căror casă s'au aflat calul, hainele și trei pungi ale ucisului. Descoperirea ucigașilor a fost înlesnită prin bețiile și cheltuelile mari, ce le făceau de câteva zile.

Furt. Din *Vucova* ni-se scrie: Săptămâna trecută s'a făcut un furt de 1330 fl. (2660 cor.) din cassa arîndașilor pământului regnicolar din hotarul *Vucovei*. Păgubit e numai prop. *Gaițiu Ionescu*, fiind dînsul încredințat cu încassarea banilor! De fapțuitor până acuma nu s'a dat; cercetarea e în curgere.

Unde lipsește binecuvîntarea bisericiei. Zilerul *Nicolae Pisatu* din *Buziaș* trăia în concubinagiu cu o fată, *Paraschiva Dragoevici*, care muncia aproape singură, ca să susțină pe păcătosul. Dela o vreme se sătură de el și-i spuse să o părăsească. Aceasta atîta îl infuriă pe bestialul om, încât o bătu de o lăsa chilavă pentru toată viața. Zilele acestea a fost condamnat de tribunalul din *Timișoara* la 5 ani temniță grea.

Înecat cu un ban. Băiatul de 4 ani al unui marchetan din *Pesta* a înghițit un ban. Cu tot ajutorul grabnic, ce i-s'a dat, băiatul a murit înecat.

Rupt de porci. Zilele trecute a murit între chinuri grozave în spitalul din *Timișoara* porcarul din *Lucareș*, *Zenovie Bologa*, pe care-l sfâșiaseră porcii.

Înecați în Olt. Zilele aceste, după cum se scrie, la *Sebeșul-de-jos* cinci oameni au voit să treacă *Oltul* pe o plută. Ei și plecară, când deodată lanțul dela cîrmă s'a rupt, ear' oamenii au sărit de pe plută în apă. Trei dintre ei au scăpat cu înotul, ear' doi s'au înecat.

Alegere de preot. Duminecă, în 21 Aprilie n. dl *Vasile Suciu*, inv. în *Sighișoara* a fost ales preot în comuna *Topârcea* (tractul *Seliște*) cu 147 voturi față de cele 116 date dlui *Terențiu Popovici*, inv. în *Tilișca*.

Necrolog. Subscrișii cuprinși de adîncă durere facem cunoscut tuturor rudeniilor, amiciilor și cunoscuților noștri, trista veste despre răposarea neuitatului și mult iubitelui nostru fiu, frate și nepot *Clement Boeriu*, comptabil și cadet de artilerie a. r. în rezervă, care după o scurtă dar' grea suferință, în floarea vieții, în etate de 23 ani, 'și-a dat nobilul seu suflet în mîinile Creatorului în 18 Aprilie 1901, la 6 ore seara. În mormîntarea scumpului defunct a fost Sămbătă, în 20 Aprilie st. n. a. c., la orele 2 p. m. în *Făgăraș*, după rital gr.-cat. Fie-i țărîna ușoară și memoria neuitată! *Făgăraș*, în 19 Aprilie 1901. *George Boeriu*, paroch în *T-Recea*, ca tată; *Ana Boeriu* născ. *Boeriu*, ca mamă; *Paulina*, *George*, *Traian*, *Lucretia*, *Eugenia* și *Pompiliu*, ca frați și surori; *Maximilian Recean*, *Iosif Boeriu*, *Eugenia Recean*, *Ana Recean*, ca unchi și mătuși.

Vremea. De câteva zile din cauza ploilor temperatura s'a răcit în mod foarte simțitor. — Din *Reghinul-săseș* ne vine știrea, că ieri dimineață a început acolo o ninsoare abundantă. Munții *Gurghiului* sânt acoperiți de o pătură groasă de zăpadă.

Omor misterios. Înainte cu un an dispărut fata de 15 ani, Ana Bogojan, dela casa părinților din Nadrag. Toate cercetările părinților ei au rămas fără rezultat. Dumineca trecută a dat un codrean (pădurar) în tufișul pădurii comunale de cadavrul deja putrezit al unei femei și raportă numai decât primăriei. Aceasta recunoscu pe haine fata dispărută, ear' o găurice în timpla scăfârlei arătă și cauza morții: biata fată a fost impușcată și apoi tirită în tufiș. O comisie a plecat din Lugoj la fața locului, ca să cerceteze.

Binefăcători. Din Bucerdea-vinoasă ni-se scrie: Domnul Moise Meteș și st. soție Maria născută Pop, cari și până acum au dat nenumărate dovezi de dragostea d-lor pentru sfânta biserică, au cinstit-o și anul acesta cu un rind de haine preoțești în valoare de 80 coroane, cusute gratuit de domnișoarele Luiza Condor și Teresia Savel din Alba-Iulia. Domnul Nicolau Pop, fratele doamnei Meteș, a donat icoana înmormântării domnului Christos în preț de 24 coroane. Pentru aceste frumoase prinoase poporul le exprimă cea mai ferbinte mulțumită.

Mâna dreaptă. Faimosul Jeszenszky avea odinioară lângă sine pe falsificatorul de bani, Pintye Gligor, deținut zilele trecute în Arad. Pintye începându-și cariera ca diurnist la poliția din capitală, s'a distins prin spionarea Românilor, a ajuns favoritul lui Bánffy și mâna dreaptă a lui Jeszenszky; dar »domnia» n'a ținut cât lumea, deodată cu căderea lui Bánffy, a apus și soarele lui Pintye Gligor care a început a se îndeletnici cu falsificarea de cambii, în urma căreia a stat și închis 8 luni. Mai în urmă și a consacrat activitatea falsificării de bani, dar' a fost descoperit și pus la »recoare, fără-ca înalții sei »patroni» de odinioară să-l mângâie barem cu un cuvânt incurajator.

Ce admirabili consilieri mai avea Bánffy și Jeszenszky! Cu ajutorul cui voiau ei să rezolveze chestia națională!

De patru luni moartă și neafată. În 17 Decembrie 1900 seara a dispărut o femeie fruntașă din Posmuș, lângă Bistrița; au căutat-o de atunci și până acum în toate părțile. În 19 Aprilie 1901 st. n. un copil al unui păcurar intrând într-o pădure nu departe de sat, după niște oi, a aflat-o strângulată de un arbore. Numele ei este Maria Ivan.

Două omoruri. Unde poate duce pe bieții oameni necazul și sărăcia, ne arată cele două omoruri întemplate zilele trecute în două comune românești. Unul s'a întemplat în *Sohodol*. Un om bogat, Ilie Șerban, avea o mulțime de bani, imprumutați pe camătă. Bieții datorasi neputând plăti, Șerban a cerut licitație pe moștile lor. Luni erau să se țină cinci licitații, și oamenii înzădăr 'l-au rugat să le mai dea amânare, totul a fost fără rezultat. Văzându-se deci siliți să iee lumea în cap, s'au decis la un fapt desperat. În furia lor, oamenii adunați acolo au alungat pe executor, apoi s'au năpustit asupra casei lui Ilie Șerban, 'l-au scos afară și 'l-au spânzurat de un arbore dinaintea casei sale proprii. O mulțime de țărani s'au deținut pentru această desperată faptă, lăsând în necaz copiii și nevestele lor.

Tot pentru usură și exploatare nemiloase a fost ucis proprietarul ungur *Dózsa Domokos* din *Aiton*, de cătră doi nenorociți Români: Ioan Dordoi și Manoilă Podor. Dózsa de o mulțime de ani exploata poporul român din acele părți, ear' în timpul din urmă se lăuda că 'i va abate pe toți în lume. Cei doi neigași s'au deținut acum la procuratură din Cluj.

O faptă nobilă. Făcându-se unele reduceri în personalul de serviciu al băncii »Creditul agricol» din Brăila, trebuia să se peardă postul și să rămână pe drumuri funcționarul Radu D. *Constantinescu*, care are o familie grea de 6 copii. Atunci un alt funcționar al băncii, Ovidiu Ionescu, care mai favorizat de soarte nu e nevoit să se lupte pentru traiul zilnic, — abzie de bunăvoie de postul seu în favorul nenorocitului coleg. — Eată o faptă nobilă, creștinească, cum de sigur foarte rar mai întâlnim în zilele noastre.

Obrăznicie jidovească. Un cas caracteristic s'a întemplat la o judecătorie cercuală din Budapesta. Un cand. de adv. *jidan*, observând pe masa judeului *crucea*, a tras la răspundere pe jude, că din a *cui ordinațiune* a pus *crucea* pe masă, declarând, că el nu pertrăcează la o astfel de masă, pe care se află așezată *crucea*. Judele indignat de obrăznicia Evreului, 'l-a îndrumat la ordine, pedepsindu-1 cu 100 coroane. — Bieții Unguri, la ce batjocură au ajuns până și în capitala lor.

Costumul Reginei Carmen Sylva. În noaptea Învierii, după serviciul religios oficial la sf. metropolie din București de I. P. S. Sa Metropolitul-Primat încunjurat de clerul metropoliei, în prezența M. S. Regelui și a caselor Sale civile și militară, un prânz a avut loc la palatul regal. M. S. Regina purta un foarte frumos costum, de o creațiune nouă și cu totul originală, compus dintr-o iie și un vâlnic din pânză albă, foarte fin țesută și acoperită cu o broderie neagră, ear' pe deasupra o dulamă — ca o redingotă lungă fără mâneci — de cel mai frumos efect. M. S. Regina și-a exprimat dorința ca, pentru balurile oficiale dela curte, doamnele să adopte unul și același costum, conform aceluia pe care Suverana îl purta cu atâta grație. Credem a fi de interes pentru cetitoarele noastre a cunoaște gustul în chestii de toaletă a unei Regine atât de luminate.

Tuturor le este cunoscut, că semințele de economie și de grădini ale lui Mauthner produc de trei-ori mai mult ca alte semințe. Escelente s'au întemplat semințele de napi impregnate cu marca firmei »Sternmark» și s'au se deosebi de altele contrafăcute. Se pot cumpăra dela firma Mauthner în Budapesta.

Dela petrecerile noastre. Din Pustiniș ni-se scrie: A doua zi de Paști s'a dat un concert împreună cu reprezentarea piesei »Sărăcie lucie». Cântările au fost cântate mândru de minune. Piesa teatrală s'a predat în limbaj cât s'a putut de popular, de aceea a fost foarte interesant rolul lui Viliga, nebunul satului; 'l-a jucat dl T. Baia, care a făcut cel mai mult râs. »Călușerul» a fost instruit și condus de dl T. Voicău, ceea-ce încă a plăcut mult oaspeților, dintre cari dl Clain a dăruit pe călușeri. Apoi a urmat mândra petrecere, care a durat până la ziuă, mulțumiți fiind toți participanții.

Hotel românesc. Atragem atențiunea cetitorilor asupra anunțului despre »Hotel Mihaiu» publicat între înserate. Fiind vorba de un hotel românesc, foarte bine aranjat, îl recomandăm ou tot dinadinsul publicității călător.

Concurse bisericesti școlare. Arhidieceza gr.-or. Parochia cl. III. *Lunca*, protopresbiteratul Lupșei. Terminul 25 Maiu n. — Concurs repețit pentru par. cl. III. *Veséud*, protopresbiteratul Agnitei. — Diecesa gr.-or. a Aradului. Parochia cl. I. eventual II. din *Buteni*, protopresbiteratul Butenilor (N.-Buttyin). Emol. Usufructul unei sesiuni parohiale,

venitul stolar, congrua de 956 coroane pentru un preot cu 8 cl. gimn. Terminul 21 Maiu n.

Știri din piață. Sibiu. Grâu, hl., 10—11.20 cor., săcară 8—8.80 cor., orz 7—8 cor., ovės 4—5.60 cor., cucuruz 7—8 cor. Ouă 10 buc. 40 bani.

Brașov. Grâu, hl., 11.30—12 cor., săcară 8.40—8.80 cor., orz 7.40—7.60 cor., ovės 5.70—6.20 cor., cucuruz 7.60 cor.

DIN LUME.

Bulgaria.

Marele congres al tuturor comitetelor macedonene s'a ținut în Sofia. Majoritatea celor întruniți au trebuit să vadă, că este primejdioasă calea pe care apucase *Saraffoff* cu omorurile și mișelele sale, căci în acest chip Bulgarii se vor face de batjocura și ura Europei întregi. La congres s'a mai arătat din partea unora, că *Saraffoff* nu era nici de altmintealea om cinstit, căci el a furat și a cheltuit prin birturi și în petreceri o mulțime de bani adunați dela patrioții bulgari. În locul lui *Saraffoff*, care e tot închis, s'a ales de *președinte* profesorul *Michailovschi*. Acesta a declarat, că va duce înainte lupta comitetului pentru libertatea Macedoniei, dar' nu în chipul cum a făcut-o aceasta premergătorul seu.

De sine înțeles, că prietenii lui *Saraffoff* încă nu se lasă, ci țin în ferbere mare Bulgaria întreagă. Lucrurile au ajuns acolo, încât guvernul a chemat acasă printr-o telegramă pe domnitorul țării, prințul Ferdinand, care petrece bolnăvicios în aerul cel blând din partea de mează-zi a Francoiei. Ba »Gazeta de Berlin» primește din Constantinopol o știre, că s'feticii Sultanului 'i-au dat sfatul, ca să pună lucrurile pe virful sabiei, și să declare fără întârziere *reșbotu Bulgariei*, care nu vrea să se liniștească.

Serbia.

În ziua de 6/19 Aprilie regele *Alexandru al Serbiei* a vestit celor vreo 800 de reprezentanți ai poporului adunați din toate părțile țării — o *nouă constituție*, adecă legi nouă, după care se se guverneze, se se administreze și se se judece de aci înainte în Serbia. Prin aceste legi se asigură cetățenilor o *libertate nemărginită*. Cetățenii vor pute de aci înainte să țină adunări fără de a fi opriți de poliție, și gazetele serbești earăși vor pute scrie liber și nici o poruncă nu va pute înăbuși părerea celor-ce vor scrie pentru drepturile poporului. Serbia a făcut un mare pas înainte prin constituția aceasta luată de bunăseamă dela țările mai culte din Europa.

Francia și Rusia.

Ministrul afacerilor esterne ale Francoiei, *Delcassé*, a petrecut aproape o săptămână în capitala Rusiei, unde a fost primit cu multă căldură. Cu acest prilej s'au ținut la Petersburg sfaturi însemnate pentru mersul politicii europene.

În contra bisericii catolice.

În *Portugalia* guvernul a dat poruncă, ca să se desființeze toate reuniunile preoțești din țeară. Se vede, că

goana pécătoasă pornită în Franca în contra bisericeii, se continuă și în Portugalia.

Burii și Englezii.

Cel mai urgisit Englez în Africa-sudică este guvernatorul *Milner*. Din pricina acestuia mai ales Burii nici nu voiau să audă de pace. Acum, ca să le facă pe voe, guvernul englez l-a chemat acasă pe *Milner*. Se crede deci, că *pacea se va încheia acum mai ușor*. Așa spune și soția generalului *Botha*, care l-a cercetat în zilele trecute. Englezii doresc cu ori-ce preț pacea, pentru-că acum au început să se miște și *Negrii* din Africa-sudică, cari voesc să ajungă earăși ei stăpâni în vechiul lor pământ.

Sfatul domnitorilor.

Se vorbește, că împăratul rusesc *Nicolae II.* va chema la toamnă pe toți domnitorii din Europa la un congres, pentru a se înțelege, cum s'ar mai pute descuroa lucrurile în lumea aceasta atât de turburată și nemulțumită.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

Coresp. *Scrisorile și știrile trimise, dar rămase nepublicate în nrul acesta, vor urma în numărul viitor.*

Cab. de l. *„Renașterea”, Sirete.* Fiind prețul abonamentului așa de mic, credem, că admiteți și d-voastră imposibilitatea unei reduceri. Pe cele 3 pătrare de an face 3 coroane. Foia am espedat-o.

D-șoara Mărioara Gruiescu, Carașova. Le vom face loc.

Ab. 2532. Procentele între 6 și 8. Adresați o petiție, cerând cu întabulare. N'aveți bănci românești mai aproape?

Dlul I. Varga. Chiar dacă n'ai ave de-a face cu miliția, n'ai pute căpeta ușor pasaport pentru America. De altmintrelea nu ne spui, că ești declarat de neap pentru totdeauna, ori că trebuie să mai mergi la asentare. Oâți știm noi, că au plecat acolo în primăvara aceasta — *indeosebi și Vișteni* — s'au dus fără pasaport.

Dlul C. Folea. Lucrurile par încurcate, așa că noi, necunoscând cu de-amăruntul starea lucrului, nu-ți putem spune nimic hotărît și mai bine ai face vorbind cu un avocat român, atât în privința obiectelor, cât și a martorilor, sau apoi făcând d-ta din nou o petiție la amândouă locurile.

Glâmboaca Ca zugrăvi bisericești vă putem recomanda pe d-nii *Nicolae Fleșer* în Saschiz (Szászkezd, p. u. Héjasfalva) și *S. Zaicu* în Zombor.

Dlul Miron Sonda, Tohan. Dacă n'au avut altă avere adusă, ai pute ataca testamentul verbal la judecătoria, numai trebuie să te gândești, că oare plăți-s'ar cheltuielile. E rău, că nu se gândește la fetița ei.

Pentru redacție și editură responsabil: *Andrelu Balteș*.
Proprietar: Pentru *„Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marachall*

Un tinăr român

care știe bine limba maghiară și are scrisoare bună, se primește pe timp mai îndelungat numai decât ca adjunct de notar în cancelaria notarială a subscrișului.

Respectivul primește un salariu lunar de 26 coroane și alte accidenții, viftul întreg, quartir și luminat afară de spălat.

Reflectanții să se adreseze la subscrișul.

Ioan Bunea,

notar în comuna Cacova, p. u. Orlat,
comit. Sibliului.

[84] 1-2

Hotel nou.

Subscrișul îmi permit a anunța cu tot respectul, că hotelul, aranjat din nou și după cerințele moderne, sub firma

„Hotelul Mihaiu”,

Sibiu, strada Turnului nr. 11

stă la dispoziția P. T. public călător.

Localități elegante pentru restaurant și cafenea. — Bucătărie escelentă. — Vinuri naturale curate. — Bere „Transsylvania” de *Habermann* și „Bock” dela *Trei-Stejari*. — Prețuri moderate pentru odăi. — Omnibus la ducere și venire dela gară. — Calese stau la dispoziție pentru călători.

La o vizitare cât mai deasă invită cu toată stima

Mihaiu, hotelier.

Sibiu, în Aprilie 1901.

[35] 1-

	<p>8 medalii de aur. 19 medalii de argint.</p>		<p>8 medalii de aur. 19 medalii de argint.</p>	
<p>Fluidul lui</p>	<p>Marca șerpe.</p>	<p>Kwizda.</p>	<p>Fluidul turiștilor</p>	
<p>Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și mușchilor corpului omenesc.</p>	<p>Prețul: 1/2 flacon cor. 2.—</p>	<p>Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreștilor.</p>	<p>Prețul: 1/2 flacon cor. 1.20.</p>	
<p>Veritabil numai cu ma ca de mai sus se capătă în toate farmaciile drogueriile.</p>	<p>[32] 14-15</p>	<p>Deposit principal:</p>	<p>Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.</p>	

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt esecutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[10] 8-10

Liste de prețuri se trimite la oerere gratis și franco.

Nicolae Nedelcu,

măiestru acoperitor,

Sibiu, strada Rosmarinului nr. 12,

primește spre executare acoperiri de case cu țigle atât la oraș cât și la sate. Remunerațiune foarte modestă. [31] 2-3

Declarație.

Eu Ana Droc născ. Muțiu Urechie, din Rășinari, declar, că ori-cine va mai da dela datul acestui anunț ceva bărbatului meu Ioan V. Droc, fie pe datorie, fie într'alt fel, fie beuturi spirtoase, fie altceva, nu se poate aștepta la nici o plată. Deasemenea voi urmări pe cale legală pe toți cei-ce vor primi dela el obiecte sau altceva.

+ Ana Droc născ. Muțiu Urechie
prin Suroiu Dumitru.

[33] 1-2

Am onoarea a oferi P. T. public cele mai bune și mai ieftine cumpene de balansare, de sistem decimalic și cântare, precum și diferite unelte, indeosebi cuțitase de gilău de mașini; cuți pentru măcelari și unelte de oțel pentru pantofari ș. a.

Mai departe produc escelente

cumpene de vite și de alte poveri

cu poduri în ori-ce mărime.

Monopolul acestor cumpene

'l-am predat prin contract reuniunii cercuale de agricultură din Sibiu și rog pe stimații domni să binevoiască a se adresa de-adreptul acelei reuniuni, care oferă un rabat comunelor și reuniunilor comunale de agricultură.

Raparaturi și schimbări la cumpene se execută prompt și ieftin.

Scrisori de recunoștință și certificate sânt la dispoziția onoratului public.

Lista prețurilor se trimite gratis și franco.

[24] 4-5

Victor Hess, Sibiu.

PUBLICAȚIUNE.

Se face prin aceasta cunoscut, că după-ce Înaltul minister reg. ung. de finanțe a făcut prin organele sale de controlă revisiune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a VIII-a loterie), losurile s'au predat spre vânzare colecțiilor principali. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe.

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A opta loterie. 100.000 losuri, 50.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea în 22 și 23 Maiu 1901.		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea în 19 și 20 Iunie 1901.		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea în 16, 17 și 18 Iulie 1901.		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea în 25 Septembrie până 22 Octomvrie 1901.			
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	<p>Cel mai mare câștig în cas de noroc</p> <p>coroane</p> <p>1,000.000</p> <p>(Un milion)</p>			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000				
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000				
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000				
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000				
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000				
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000	<p>Câștigul tras la sorți oa cel din urmă dintre aceste 480, va căpăta premiul</p>			
3000 câșt. cor.	240000	4000 câșt. cor.	477000	5000 câșt. cor.	898000				
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea în 13 și 14 August 1901.		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea în 4 și 5 Septembrie 1901.							
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane						
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000						
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000						
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000						
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000						
70 à 500	35000	70 à 500	35000						
3900 à 170	663000	3900 à 200	780000						
4000 câșt. cor.	934000	4000 câșt. cor.	1061000						
						<p>1 Premiu 600000 600000</p> <p>1 Câștig 400000 400000</p> <p>1 à 200000 200000</p> <p>1 à 100000 100000</p> <p>1 à 60000 60000</p> <p>1 à 40000 40000</p> <p>2 à 30000 60000</p> <p>3 à 20000 60000</p> <p>20 à 10000 200000</p> <p>50 à 5000 250000</p> <p>400 à 2000 800000</p> <p>720 à 1000 720000</p> <p>1000 à 500 500000</p> <p>27800 à 200 5560000</p> <p>30000 câștig și premiu cor. 9550000</p>			

Pentru tragerea cl. I. care se va întâmpla publice în 22 și 23 Maiu anul curent în prezența autorității de controlă reg. ung. și a unui notar regesc în sala de tragere (IV., Eskü-tér, intrarea Duna-utca), se pot căpăta losuri la toate colecțiile loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 21 Aprilie 1901.

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.

[32] 1-1

Lónyay.

Hazay.